

373. 14044

๓ ๔๙๒ ๔

๕. 3

ผลของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงของวิทยาคม
อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ปริิฎณานิพนธ์

ของ

ดำรงกุล เทลิยมวัฒนา

10 ก.ย. 2536

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

๕. ๐1

ตามหลักสูตรปริิฎญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

มกราคม 2536

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

185719

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

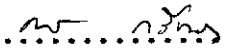
.... ประธาน

(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)

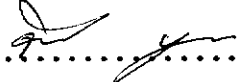
.... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จิราภรณ์ บุญส่ง)

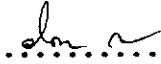
คณะกรรมการสอบ

.... ประธาน

(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)

.... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จิราภรณ์ บุญส่ง)

.... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ ๒๑... เดือน ...มกราคม... พ.ศ. ๒๕๓๖

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง
ประธานที่ปรึกษาและคณะกรรมการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง กรรมการที่ปรึกษา
ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการทำปริญญานิพนธ์แก่
ผู้วิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ รองศาสตราจารย์
ดร.คมเพชร ฉัตรศุภกุล และอาจารย์พรพนธ์ วาณิชยการ ที่กรุณาเป็นพี่เลี้ยงช่วยหาข้อมูล
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ คุณวรรณ ปินใจ คุณอำนวย ยอดสุวรรณ คุณสนธยา จันตะคาด
คุณมาระดี พันธุ คุณบรรจง สิทธิมงคล และคุณชนิษฐา เชื้ออินตะ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ
สนับสนุน ตลอดจนอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ด้วยดีเสมอมา

ขอขอบคุณ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงของวิทยาคม และนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ ที่ได้ให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คุณสะอาด กันทราวิรัตน์ คุณกาญจนา หลวงจอก คุณทองแท้ ศีลาขาว
คุณพรทิพย์ อินทรโชติ และเพื่อน ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

และที่สำคัญที่สุดคือ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ และพี่ ๆ ที่ได้ให้กำลังใจในการ
ทำปริญญานิพนธ์จนสำเร็จ

ดำรงกุล เหลี่ยมวัฒนา

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	คำนำ	1
	ความมุ่งการศึกษาครั้งนี้	3
	สมมุติฐานของการศึกษาครั้งนี้	3
	ความสำคัญของการศึกษาครั้งนี้	3
	ขอบเขตของการศึกษาครั้งนี้	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ..	8
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	26
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	45
	แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	45
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	46
	การดำเนินการทดลอง	50
	วิธีดำเนินการทดลอง	51
	วิธีจัดกระทำกับข้อมูล	52

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า	54
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์	54
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	58
บทย่อ	58
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	58
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	58
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	59
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	59
การดำเนินการทดลอง	60
การวิเคราะห์ข้อมูล	60
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	61
อภิปรายผล	61
ข้อเสนอแนะ	64
บรรณานุกรม	65
ภาคผนวก	73
ประวัติย่อของผู้วิจัย	120

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงแบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group	
Pretest - Posttest Design	51
2 เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลอง	
ก่อนและหลังการได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง	55
3 เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนในกลุ่มควบคุม	
ก่อนและหลังการให้ข้อเสนอแนะ	56
4 เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลอง	
และกลุ่มควบคุมหลังการได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง	
และหลังการให้ข้อเสนอแนะ	57
5 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน	81
6 แสดงคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลอง	
ก่อนและหลังการทดลอง	82
7 แสดงคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนในกลุ่มควบคุม	
ก่อนและหลังการทดลอง	83

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

การศึกษาช่วยพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญก้าวหน้าและมีคุณภาพได้ ซึ่งเมื่อบุคคลได้รับการพัฒนาแล้วเขาก็จะช่วยพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นจึงควรวางรากฐานทางการศึกษาที่ถูกต้องให้แก่เด็กและเยาวชน เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2531 : 1) กล่าวว่าการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรม และเป็นการสร้างภูมิปัญญาให้แก่สังคม การศึกษาเป็นรากฐานและเครื่องมือสำคัญในการพัฒนา การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของประเทศ ส่วนด้านจุดหมายการศึกษานั้น พระราชวรมณี (2530 : 56 - 58) กล่าวว่าการศึกษา มีหน้าที่หลักอยู่ 2 ประการ คือ ประการที่ 1 ทำหน้าที่ถ่ายทอดศิลปวิทยาการ โดยหมายถึงการถ่ายทอด รักษา ส่งเสริม เพิ่มพูน วิชาการและวิชาชีพตลอดจนสืบทอดมรดกวัฒนธรรมทางวิชาการของมนุษย์ ประการที่ 2 ทำหน้าที่ ในการชี้แนะให้มนุษย์รู้จักดำเนินชีวิตที่ดำรงถูกต้องและฝึกฝนพัฒนาตนเองจนถึงความสมบูรณ์ ดังนั้นการประเมินประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาจึงต้องประเมินว่าบรรลุตามจุดหมายดังกล่าว มากน้อยเพียงใด

การประเมินผลการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในงานวิจัยเรื่องประสิทธิภาพของ การมัธยมศึกษา (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2531 : 10) พบว่านักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ค่อนข้างต่ำในวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จากประสบการณ์ในการทำงานแนะแนวของผู้วิจัยพบว่าสถิติของนักเรียนที่มารับคำปรึกษาของ งานแนะแนว โรงเรียนเชียงของวิทยาคม ในปีการศึกษา 2532 มีจำนวนร้อยละ 52 ที่เป็นปัญหา ทางการเรียนและในปีการศึกษา 2533, 2534 ผู้วิจัยได้สอบถามครูแนะแนวของ

โรงเรียนเชียงของวิทยาคมเกี่ยวกับสถิติของนักเรียนที่มารับคำปรึกษา พบว่า เป็นปัญหาทางการเรียน ร้อยละ 51 และ 49 ตามลำดับ และจากการศึกษาผลการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเชียงของวิทยาคม เมื่อสิ้นสุดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2534 พบว่านักเรียนร้อยละ 77 มีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ทำการสำรวจความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนเชียงของวิทยาคม จำนวน 175 คน ด้วยคำถามปลายเปิดพบว่ามึนักเรียนจำนวนร้อยละ 32 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำ โดยนักเรียนได้ตอบคำถามว่า นักเรียนรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับการเรียน คำตอบที่ได้คือ รู้สึกท้อแท้ หดท้อกำลังใจ เช้ง เบื่อหน่าย ไม่กล้าถาม ไม่มีจุดมุ่งหมายในการเรียน บางครั้งกระตือรือร้น บางครั้งเฉื่อยชา เป็นต้น สรุปได้ว่า มึนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 32 ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้งหมดของโรงเรียนเชียงของวิทยาคม ปีการศึกษา 2534 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำ จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการแก้ไข โดยเร่งด่วน โดยพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนให้สูงขึ้นแก่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำแต่มีเชาวน์ปัญญาระดับปานกลาง เพราะนักเรียนกลุ่มนี้สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นได้เมื่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้นเพราะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (อดัมสัน ค็อยทริญ. 2531 : 46 ; อ้างอิงมาจาก Myers. 1965 : 355 - 363) ดังนั้นถ้าสามารถทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้นน่าจะช่วยลดการสูญเสียทางการศึกษาลงได้ซึ่งทำให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้วย

การพัฒนาให้บุคคลมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นนั้นสามารถกระทำได้หลายวิธี เช่น

การสอนแบบสืบสวนสอบสวน การให้ทาน การให้บทบาทสมมติ การใช้ชุดการแนะแนว การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลของซีเรนี (วัชร ทรัพย์มี. 2522 : 236 ; อ้างอิงมาจาก Serene. 1953) ซึ่งทดลองให้คำปรึกษาเพื่อกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน แก่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ โดยให้คำปรึกษากับนักเรียน ประเทษ 1 หรือ 2 ครั้งและให้คำปรึกษากับพ่อแม่ของเด็ก 1 ครั้งปรากฏว่าได้ผลดี ในที่นี้ผู้วิจัยสนใจจะศึกษาการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person - Centered Counseling) เพราะการให้คำปรึกษาแบบนี้เน้นให้ผู้รับคำปรึกษาระบายความรู้สึกและความคับข้องใจออกมาโดยมี

ผู้ให้คำปรึกษาคอยช่วยเหลือให้เขารู้จักตนเองและสามารถช่วยตนเองได้ในที่สุด (อารยา จิยะจันทร์. 2535 : 2 ; อ้างอิงมาจาก Rogers and Wallen. 1946 : 5) ดังนั้นการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางน่าจะช่วยทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นได้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการได้รับข้อเสนอแนะ
3. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางกับนักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง
2. นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้นหลังจากได้รับข้อเสนอแนะ
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาจะเป็นแนวทางให้ครูแนะแนวและผู้ที่เกี่ยวข้อง นำเอาวิธีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ไปใช้ให้คำปรึกษากับนักเรียน เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงของวิทยาคม อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2535 ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีเชาวน์ปัญญาอยู่ในระดับปานกลาง และมีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 35 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงของวิทยาคม อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2535 ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีเชาวน์ปัญญาอยู่ในระดับปานกลางและมีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 16 คน ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 วิธีคือ

3.1.1 การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

3.1.2 การให้ข้อเสนอแนะ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ ✓

1. การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษาเป็นรายบุคคลในที่นี้นักเรียนได้ระบายความรู้สึกและความคับข้องใจโดยผู้ให้คำปรึกษาให้ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเองและมองเห็นแนวทางช่วยเหลือตนเองได้ การให้คำปรึกษารั้งนี้แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนคือ ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ขั้นให้คำปรึกษาและขั้นยุติการให้คำปรึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่เริ่มจากการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความไว้วางใจ มั่นใจ ได้รับการยอมรับ และสามารถแสดงความรู้สึกออกมาได้อย่างปราศจากความกดดันใด ๆ ผู้ให้คำปรึกษาต้องมีความจริงใจ ยอมรับผู้รับคำปรึกษาโดยปราศจากเงื่อนไข มีความเข้าใจผู้รับคำปรึกษาและรักษาความลับของผู้รับคำปรึกษา

1.2 ขั้นให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิด การใช้คำถามปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนซ้ำ การเรียบ การตีความหมาย การทำให้เกิดความกระจ่าง การให้กำลังใจ และการสรุปความ เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ให้คำปรึกษานี้ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเองได้ดีขึ้นและสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้

1.3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษาสรุปปัญหาต่าง ๆ และแนวทางแก้ไข และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมและให้กำลังใจตลอดจนช่วยเหลือทางปฏิบัติต่อไป หลังจากนั้นจะมีการนัดหมายผู้รับคำปรึกษาในการพบกันครั้งต่อไป

วิธีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางนี้ใช้กับกลุ่มทดลอง

2. การให้ข้อเสนอแนะ หมายถึง วิธีการที่จะทำให้นักเรียนได้รับข้อมูลที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน โดยวิธี ให้ครูแจกเอกสารให้นักเรียนอ่านเอง ให้โอกาสนักเรียนซักถามเมื่อนักเรียนมีข้อสงสัย ครูให้นักเรียนสรุปหลังจากนั้นครูสรุปเพิ่มเติม วิธีนี้ใช้กับกลุ่มควบคุม

3. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน หมายถึง ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมของนักเรียนที่ต้องการหรือปรารถนาจะได้รับผลสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนซึ่งประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ 5 ประการคือ

3.1 ความทะเยอทะยานในการเรียน ได้แก่ การไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคพยายามหาความรู้เพิ่มเติม หวังที่จะประสบผลสำเร็จ ขวนขวายหาความรู้ /

3.2 การพึ่งตนเองในการเรียน ได้แก่ แสวงหาประสบการณ์ด้วยตนเอง ทบทวนตำราอยู่เสมอ เป็นที่พึ่งของตน พยายามปรึกษาคนที่เก่งกว่าตน

3.3 ความกระตือรือร้นในการเรียน ได้แก่ ชยันทำแบบฝึกหัด ถามอาจารย์เมื่อมีข้อสงสัยในบทเรียน มีการเตรียมตัวเองให้พร้อมต่อการเรียนอยู่เสมอ สนใจในสิ่งที่ศึกษาอยู่

3.4 การรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน ได้แก่ ตั้งใจทำงานให้สำเร็จ ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดีที่สุด ตรงต่อเวลา ส่งงานตามกำหนดเวลา

3.5 การวางแผนในการเรียน ได้แก่ มีการวางแผนเป้าหมายในชีวิต พยายามจัดทาสีงแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียน ไม่ทำงานหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกัน คิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบก่อนลงมือปฏิบัติ เตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนเรียน

4. ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำ หมายถึง ความสามารถทางการเรียนของนักเรียนโดยได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 59 หรือได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 ตามเกณฑ์ประเมินผลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (กรมวิชาการ. 2535 : 24) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ไว้ดังนี้

4 ผลการเรียนดีมาก	หมายถึง	ได้คะแนนร้อยละ 80 - 100
3 ผลการเรียนดี	หมายถึง	ได้คะแนนร้อยละ 70 - 79
2 ผลการเรียนปานกลาง	หมายถึง	ได้คะแนนร้อยละ 60 - 69
1 ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด	หมายถึง	ได้คะแนนร้อยละ 50 - 59
0 ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ	หมายถึง	ได้คะแนนร้อยละ 0 - 49

5. เชาว์ปัญญาอยู่ในระดับปานกลาง หมายถึง ระดับความสามารถของนักเรียนที่ได้จากแบบทดสอบ Standard Progressive Matrices ของ ราเวน (Raven. 1958) ซึ่งมีค่าระหว่าง 90 - 109
6. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง หมายถึง รายได้ของบิดาและมารดาหรือผู้ปกครองของนักเรียนที่มีรายได้ระหว่าง 3,501 - 7,500 บาทต่อเดือน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2530 : 282 - 284)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยจัดเรียงลำดับ
ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง
  - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง
  - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
  - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
  - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

ความหมายของการให้คำปรึกษา

ได้มีผู้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

รอเจอร์ส (Rogers. 1942 : 3) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาประกอบด้วยลำดับขั้น
ในการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคลโดยตรง ซึ่งบุคคลหนึ่งมีจุดประสงค์หรือเป้าหมายที่ต้องการ
ความช่วยเหลือจากอีกบุคคลหนึ่ง ในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของเขา

กุสแทด (Gustad. 1953 : 17) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาคือกระบวนการที่มุ่งที่
การเรียนรู้ ซึ่งดำเนินการอย่างง่าย ๆ ระหว่างบุคคลหนึ่งกับอีกบุคคลหนึ่ง บุคคลที่มีทักษะทาง
จิตวิทยาและความรู้คือผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งพยายามหาทางช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษาด้วยวิธีการที่
เหมาะสม เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับตน เรียนรู้วิธีการนำความเข้าใจที่ได้

ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดท้ายก็มีความสุขและเป็นสมาชิกที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

เฟริช (Perez. 1965 : 15) กล่าวว่า การให้คำปรึกษา คือกระบวนการปะทะสัมพันธ์ระหว่างผู้รับคำปรึกษาที่ต้องการความช่วยเหลือกับผู้ให้คำปรึกษาผู้ซึ่งได้รับการอบรมฝึกฝนและได้รับการศึกษาที่จะให้ความช่วยเหลือ

ไอวีย์ ไอวีย์ และดาวนิง (Ivey, Ivey and Downing. 1987 : 3) กล่าวว่า การให้คำปรึกษา คือ กระบวนการช่วยเหลือบุคคลปกติให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ สามารถปฏิบัติต่อตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิลลีย์ และแอนดรู (ปราณี เกกิงพล. 2520 : 192 ; อ้างอิงมาจาก Willey and Andrew. n.d.) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างบุคคลสองคน ซึ่งบุคคลหนึ่งต้องการความช่วยเหลือจากบุคคลอีกคนหนึ่ง ซึ่งได้รับการศึกษาและการฝึกฝนอบรมมาเพื่อการนี้โดยเฉพาะ พร้อมทั้งมีพื้นฐานความรู้และมีประสบการณ์อย่างพอเพียงมีความสามารถที่จะใช้เทคนิคในการจัดการและวิธีการที่จะช่วยให้แต่ละคนรู้จักและเข้าใจตนเอง สามารถนำตนเองไปสู่จุดมุ่งหมายที่จะนำไปสู่พัฒนาการ และการเจริญเติบโตถึงขีดสุดในสังคมระบอบประชาธิปไตย

ไทเลอร์ (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. 2525 : 2 ; อ้างอิงมาจาก Tyler. n.d.) ได้กล่าวว่า การให้คำปรึกษาหมายถึงกระบวนการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับคำปรึกษาเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาใช้ความสามารถที่เขาอยู่จัดการกับชีวิตตนเองได้ เช่น สามารถตัดสินใจเองได้ และแก้ปัญหาการขัดแย้งทางอารมณ์ได้

ผ่องพรรณ เกตนิพัทธ์ (2529 : 1) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการที่แสดงถึงมนุษยสัมพันธ์ที่จะเอื้อต่ออันระหว่างบุคคล โดยบุคคลหนึ่งทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและอีกบุคคลหนึ่งคือผู้มาขอรับคำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาหมายถึงบุคคลที่ได้รับการศึกษา มีประสบการณ์ความรู้ความสามารถในทางการให้คำปรึกษาและทางจิตวิทยา สามารถให้ความช่วยเหลือและคำปรึกษาแก่ผู้มาขอรับคำปรึกษาเพื่อให้บุคคลที่มาขอรับคำปรึกษาเข้าใจปัญหาหรือเรื่องราวที่นำมาปรึกษา สามารถใช้พลังปัญญาและความสามารถของตนเองในการตัดสินใจตกลงที่จะเลือกกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดในวิถีทางที่เหมาะสมที่เขาปรารถนา และในที่สุดบุคคลที่มาขอรับคำปรึกษาจะสามารถป้องกันปัญหา แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมที่สุด

เจียร์นีย์ ทรงชัยกุล (2533 : 730) กล่าวว่า การให้คำปรึกษา คือ กระบวนการช่วยเหลือซึ่งเกิดจากความสัมพันธ์ร่วมมือกันเป็นอย่างตึงระหว่างผู้ให้และผู้รับคำปรึกษา โดยที่ผู้ให้คำปรึกษาจะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับคำปรึกษาเพื่อให้เขาเข้าใจตนเอง และสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น มีทักษะในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหาอุปสรรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม และดำเนินชีวิตด้วยความสุข

วัชร ทรัพย์มี (2533 : 5) กล่าวว่า การให้บริการปรึกษาเป็นกระบวนการของสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษาซึ่งเป็นนักวิชาชีพที่ได้รับการฝึกอบรมกับผู้รับคำปรึกษาซึ่งต้องการความช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่นและเข้าใจสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ได้ปรับปรุงทักษะในการตัดสินใจและทักษะในการแก้ปัญหา ตลอดจนปรับปรุงความสามารถในการที่จะทำใหตนเองพัฒนาขึ้น

จากเอกสารที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการแห่งสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษาได้ใช้เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้เข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ สามารถเข้าใจผู้อื่นตลอดจนสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้องเพื่อนำไปสู่การปรับปรุง พัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมและเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ

วิวัฒนาการของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

คาร์ล แรมสัน รोजอร์ส (Carl Ramson Rogers) เป็นผู้บุกเบิกและพัฒนาทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ซึ่งทฤษฎีนี้มีการเปลี่ยนแปลงเป็น 4 ระยะคือ (คมเพชร นิตรศุภกุล. 2530 : 62 - 63)

1. The Nondirective Stage (1940 - 1950) การให้คำปรึกษาในช่วงนี้เน้นเทคนิคการสะท้อนความรู้สึกและเทคนิคการไม่นำทางในการให้คำปรึกษา
2. The Client - Centered Stage (1950 - 1957) ในช่วงนี้มีการเปลี่ยนแปลงการให้คำปรึกษาแบบไม่นำทางมาเป็นการให้คำปรึกษาแบบยึดผู้รับคำปรึกษาเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเกิดขึ้นในระยะที่รอเจอร์สกำลังพัฒนาทฤษฎีบุคลิกภาพและการให้คำปรึกษา โดยเน้นว่าการที่บุคคลแสวงหาความช่วยเหลือนั้น ไม่ใช้การรักษาและไม่ใช้ลักษณะการพึ่งพาตนเองไม่ได้ แต่คนไข้จะเป็น

ผู้ที่มีความรับผิดชอบ ผู้รักษาคำพูดมองว่าเป็นผู้ที่เร้าให้มีการแก้ปัญหาเกิดขึ้น

3. The Experiential Stage (1957 - 1975) ในระยะนี้ผู้ให้คำปรึกษามีเสรีภาพมาก ประสบการณ์ของผู้ให้คำปรึกษามีความสำคัญเท่า ๆ กับประสบการณ์ของผู้รับคำปรึกษา

4. The Person - Centered Stage (1975 ถึงปัจจุบัน) ในระยะนี้รอเจอร์สเริ่มเปลี่ยนแปลงความสนใจไปยังตัวบุคคลเป็นอย่างมากไม่ว่าจะเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มก็ตาม รอเจอร์สจะเน้นการพัฒนาบุคคลโดยการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ

ทฤษฎีเกี่ยวกับมนุษย์ของรอเจอร์ส

รอเจอร์ส (เจียรนีย์ ทรงชัยกุล. 2533 : 755 - 756 ; อ้างอิงมาจาก Rogers. n.d.) มีทฤษฎีเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ 5 ประการคือ

1. มนุษย์มีความสามารถ มีเหตุผลและนำตนเองได้ เขาพร้อมที่จะเติบโต งอกงาม หากเขาได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อความเจริญงอกงาม
2. มนุษย์มีแนวโน้มที่จะพัฒนาตนเองได้ถ้าจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเจริญงอกงามให้มนุษย์ย่อมสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้ ทั้งนี้เพราะโดยธรรมชาติมนุษย์ต้องการความอยู่รอดและต้องการการพัฒนาตนเองให้มีความสุขสบายและประสบความสำเร็จ ด้วยเหตุนี้มนุษย์จึงพยายามที่จะพึ่งตนเองและพัฒนาตนเองให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ปรารถนาสำหรับชีวิต
3. มนุษย์เป็นคนที่มีคุณค่าและน่าเชื่อถือ โดยธรรมชาติแล้วมนุษย์เป็นคนที่สามารถที่จะดำเนินชีวิตด้วยความสุขตามอัตภาพมีผลผลิตที่สร้างสรรค์
4. มนุษย์รับรู้เกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อมตามประสบการณ์ของตน พฤติกรรมและการปรับตัวของมนุษย์นั้นมักจะเป็นไปอย่างสอดคล้องกับการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง และสิ่งแวดล้อมตามประสบการณ์ของตัวเองและการรับรู้สิ่งต่าง ๆ ของแต่ละบุคคลซึ่งแตกต่างไปจากของคนอื่น ๆ จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของแต่ละบุคคล ด้วยเหตุนี้การที่เราจะเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลได้นั้น เราจึงควรพยายามทำความเข้าใจว่าบุคคลนั้นมีการรับรู้สิ่งต่าง ๆ อย่างไร กรอบแห่งการรับรู้หรือโลกทัศน์ของเขาเป็นอย่างไร เจตคติและค่านิยมของเขาเป็นอย่างไร

5. มนุษย์ต้องการการยอมรับและความรักความเอื้ออาทรจากผู้ที่ใกล้ชิด ผู้ที่มีความสำคัญสำหรับตัวเขาและผู้ที่เขาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ด้วย

แฮนเซน สเตวิก และวอร์เนอร์ (Hensen, Stevic and Warner, 1986 : 106) กล่าวว่า ในทฤษฎีเกี่ยวกับมนุษย์ของรอเจอร์ส^๕ บุคคลที่ได้รับโอกาสสำหรับความเจริญงอกงามนั้นจะสามารถพัฒนาไปสู่การปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มประสิทธิภาพ (Fully Functioning) โดยช่วยให้เขาสามารถเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ ๆ ในวิถีทางที่สร้างสรรค์สามารถดัดแปลงให้เหมาะสมกับตนเอง ไม่มีการบิดเบือนหรือปฏิเสธในการตระหนักรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์เหล่านั้น ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ารอเจอร์สมองมนุษย์ว่าเป็นบุคคลที่มีคุณค่าสามารถพัฒนาตนเองไปในวิถีทางที่ดีงามหรือทางบวกได้ถ้าเขาได้รับโอกาสที่ดีนั้น

โครงสร้างของบุคลิกภาพในแนวคิดของรอเจอร์ส

รอเจอร์ส (เจียร์นีย์ ทรงชัยกุล. 2533 : 756 ; อ้างอิงมาจาก Rogers. n.d.) ได้เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับโครงสร้างของบุคลิกภาพว่ามีศูนย์กลางอยู่ที่ " ตน " โดยตนนั้นเป็นผลรวมของบุคลิกลักษณะ องค์ประกอบและพฤติกรรมที่ประกอบขึ้นเป็นตัวบุคคล และรอเจอร์ส (คมเพชร จิตรศุภกุล. 2530 : 65 - 66 ; อ้างอิงมาจาก Rogers. n.d.) กล่าวว่าโครงสร้างบุคลิกภาพประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการคือ อินทรีย์ (Organism) สนามแห่งประสบการณ์ (Phenomenal Field) และตน (Self)

1. อินทรีย์ ในที่นี้หมายถึงบุคคลแต่ละคนแต่เน้นที่ว่าเป็นส่วนรวมของบุคคล ๆ นั้นถ้าขาดส่วนใดส่วนหนึ่งไปก็จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในส่วนอื่น ๆ อินทรีย์ในที่นี้ประกอบด้วยความคิด (Thoughts) พฤติกรรม (Behaviors) และร่างกาย (Physical Being) เมื่อบุคคลมีการตอบสนองกับสิ่งเร้าก็จะใช้ส่วนประกอบทั้งสามส่วนนี้แสดงปฏิกิริยาโต้ตอบกับสิ่งเร้า

2. สนามแห่งประสบการณ์ หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่บุคคลประสบอยู่ บุคคลจะอยู่ในโลกแห่งประสบการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาโดยที่มีตนเป็นศูนย์กลาง ประสบการณ์ที่กล่าวถึงนี้ไม่ใช่เฉพาะสิ่งที่อยู่ภายนอกตัวบุคคลเท่านั้นแต่จะรวมถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ภายในตัวบุคคลด้วย เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบางครั้งก็อยู่ในระดับจิตสำนึกบางครั้งก็ไม่ใช้

3. "ตน" นั้นพัฒนามาจากการการที่อันทรีย์มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ในขณะที่ตนกำลังพัฒนาขึ้นนั้นตนก็จะพยายามพิจารณาค่านิยมของบุคคลอื่นด้วยซึ่งอาจจะเป็นการยอมรับหรือบิดเบือนค่านิยมของบุคคลอื่น ประสพการณ์ใดก็ตามที่สอดคล้องกับความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนก็จะเป็นที่ยอมรับ ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลนั้นมีสุขภาพจิตดีเห็นคุณค่าของตนเอง ยอมรับตนเอง แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลใดได้รับประสบการณ์ที่ไม่สอดคล้องกับความคิดรวบยอดของตนก็จะก่อให้เกิดความวิตกกังวล อารมณ์แปรปรวนมีการปรับตัวในแนวทางที่ไม่เหมาะสม

นอกจากนี้ร็อบเจอร์ส (เจียร์นีย์ ทรงชัยกุล. 2533 : 756 ; อ้างอิงมาจาก Rogers. n.d.) ยังได้สนใจเกี่ยวกับตนในอุดมคติ (Ideal Self) ซึ่งหมายถึงตัวเราที่ปรารถนาจะเป็นกับตนที่เป็นจริง (Real Self) โดยกล่าวว่าถ้าบุคคลใดมีตนในอุดมคติสอดคล้องกับตนที่เป็นจริงจะทำให้บุคคลนั้นยอมรับตนเอง มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมีแนวโน้มที่จะพบกับความสำเร็จมีความสุขในชีวิตปัจจุบัน แต่ถ้ามีช่องว่างระหว่างตนที่เป็นจริงกับตนในอุดมคติมาก ๆ ย่อมมีผลให้บุคคลนั้นมีความรู้สึกขัดแย้ง คับข้องใจ ไม่สามารถยอมรับตนเองตามความเป็นจริงได้ มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและอาจไม่พบความสำเร็จความสุขความพึงพอใจในชีวิตได้ ดังที่ร็อบเจอร์ส (Hansen, Warner and Smith. 1980 : 149 ; Citing Rogers. 1962) กล่าวว่าสาเหตุพื้นฐานที่บุคคลไม่สามารถปรับตัวได้คือความไม่สอดคล้องระหว่างความคิดเกี่ยวกับตนเองกับประสบการณ์ของตนที่ได้รับสภาวะความไม่สอดคล้องนี้ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกว่าได้รับการคุกคามทางจิตใจก่อให้เกิดความวิตกกังวล ดังนั้นการปรับปรุงบุคลิกภาพ (Personality Reintegration) จะเกิดขึ้นเมื่อผู้รับคำปรึกษาได้รับการยอมรับโดยปราศจากเงื่อนไขและได้รับการเข้าใจอย่างจริงใจจากบุคคลอื่น

การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางนั้นเน้นที่ความรู้สึกของผู้ให้คำปรึกษาที่มีต่อผู้รับคำปรึกษาแทนที่จะทำความกระจ่างในความคิดเห็นของผู้รับคำปรึกษาแต่เพียงอย่างเดียว ผู้ให้คำปรึกษาจะสะท้อนความรู้สึกเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้รับคำปรึกษาจัดระบบความคิดเกี่ยวกับตนเอง งานพื้นฐานของผู้รับคำปรึกษาก็คือการสร้างสัมพันธภาพที่อบอุ่นในการให้คำปรึกษาเพื่อจะได้กำจัดการคุกคามทางจิตใจและผู้ให้คำปรึกษาจะทำตัวเหมือนกับกระจกที่จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตัวเองและเข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเขาได้ดียิ่งขึ้น (Corey. 1977 : 65

Citing Hart. 1970)

จากเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่าการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเน้นการจัดหรือลดความทุกข์ทางอารมณ์และความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษา โดยที่ผู้ให้คำปรึกษาได้สร้างสัมพันธภาพอันดีให้เกิดขึ้นกับผู้รับคำปรึกษา ให้ผู้รับคำปรึกษาได้ระบายความรู้สึกความคับข้องใจหรือความขัดแย้งในใจตนออกมาอันจะนำไปสู่การพิจารณาตนเองและสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้องตามที่เป็นจริง ซึ่งวิธีการดังกล่าวเป็นการส่งเสริมให้ผู้รับคำปรึกษาเป็นตัวของตัวเองสามารถจัดการดำเนินชีวิตของตนเองได้อย่างเหมาะสมและเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ

ข้อตกลงเบื้องต้นของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

ข้อตกลงเบื้องต้นของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางมีดังนี้

(คมเพชร จิตรสุกุล. 2530 : 64)

1. บุคคลจะอยู่ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาโดยมีตนเองเป็นศูนย์กลาง ซึ่งโลกส่วนนี้จะครอบคลุมถึงประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องเป็นไปในระดับจิตรู้สำนึกและโลกส่วนตัวนี้แต่เพียงตนเองเท่านั้นที่รู้ว่าเป็นอะไร
2. บุคคลจะตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมในลักษณะที่เคยรับรู้มาก่อนหรือมีประสบการณ์มาก่อน ดังนั้นบุคคลจะถือว่าสิ่งแวดล้อมที่บุคคลรับรู้คือความจริงของเขา
3. บุคคลจะตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมในลักษณะที่เป็นส่วนรวม
4. บุคคลมีแนวโน้มที่จะพยายามเข้าใจตนเอง รักษาไว้ซึ่งประสบการณ์ต่าง ๆ และส่งเสริมให้เกิดความสมบูรณ์ในด้านประสบการณ์ซึ่งจะทำให้ตนเองดูแลตนเองได้ สร้างแบบแผนให้แกตนเองได้ มีเสรีภาพแห่งตนทั้งนี้ไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของบุคคลอื่น
5. การแสดงพฤติกรรมของบุคคลจะเป็นความพยายามโดยมีจุดมุ่งหมายที่บุคคลจะแสดงความต้องการของบุคคลเท่าที่รับรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมา
6. อารมณ์จะมีความเกี่ยวข้องและมีส่วนในการเอื้ออำนวยให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ อย่างมีจุดมุ่งหมาย

7. การเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลได้ดีที่สุดก็คือการเข้าใจความรู้สึกที่มีอยู่ภายในตัวบุคคล
8. เมื่อบุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมจะทำให้มีการพัฒนาโครงสร้างแห่งตนขึ้นมา
9. พฤติกรรมทั้งหลายที่บุคคลแสดงออกมาจะสอดคล้องกับความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตน
10. การที่บุคคลปรับตัวไม่ได้นั้นเป็นเพราะไม่ยอมรับรู้เรื่องราวความรู้สึกที่สำคัญของตนเองและประสบการณ์ภายใน

จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

วัชร ทรัพย์มี (2533 : 42 - 43) กล่าวว่าจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเน้นการจัดหรือลดความทุกข์ทางอารมณ์และความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษา เพื่อจะได้ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาหรือการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป โดยผู้ให้คำปรึกษาจัดสภาพการณ์ของการให้คำปรึกษาที่อบอุ่นเป็นมิตร เต็มไปด้วยการยอมรับและเข้าใจ เปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาได้ระบายอารมณ์หรือความขัดแย้งในใจตนเองออกมาซึ่งจะทำให้ผู้รับคำปรึกษาได้ผ่อนคลายจากการเก็บกดความรู้สึก เพิ่มความตระหนักในสถานการณ์ที่เป็นปัญหาของตน ได้พิจารณาตนเองและสิ่งแวดล้อมอย่างตรงตามข้อเท็จจริง ในที่สุดก็สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมขึ้นเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ

การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางมีจุดมุ่งหมายดังต่อไปนี้ (วัชร ทรัพย์มี.

2533 : 43)

1. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษายอมรับความจริง พิจารณาตนเองและสภาพสิ่งแวดล้อมได้อย่างสอดคล้องกับข้อเท็จจริง ไม่บิดเบือนหรือเก็บกดประสบการณ์ของตน ปราศจากความรู้สึกว่าได้รับการคุกคามทางจิตใจ ไม่ใช้กลวิธานในการแก้ปัญหา
2. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเปิดรับประสบการณ์ โดยพิจารณาสิ่งต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง หลากหลายแง่มุม

3. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษามีความเชื่อมั่นในตนเองเพิ่มขึ้น ลดความรู้สึกท้อแท้ท้อถอยหมดกำลังใจ ต่อสู้ชีวิตใหม่และพร้อมที่จะเลือกดำเนินชีวิตของตนเอง เป็นตัวของตัวเองสามารถตัดสินใจแก้ปัญหา หรือเลือกกระทำการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองในสิ่งที่ได้ใคร่ครวญแล้วว่าเหมาะสม มีความเชื่อมั่นที่จะเลือกทางดำเนินชีวิตของตนเอง

4. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาารู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าเพิ่มขึ้นและพยายามพัฒนาตนเอง

5. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถปฏิบัติภารกิจในชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งใน
ด้านส่วนตัว การเรียนและการทำงาน

๑๑. เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบยัคคุคลเป็นศูนย์กลาง

เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบยัคคุคลเป็นศูนย์กลาง

สำหรับเทคนิคการให้คำปรึกษาแบบยัคคุคลเป็นศูนย์กลางนี้รอเจอร์ส (Patterson. 1966 : 420 ; Citing Rogers. 1951) เน้นที่ปรัชญาและทัศนคติของผู้ให้คำปรึกษา มากกว่าเทคนิคที่ใช้ เทคนิคทั้งหลายเป็นแต่เพียงสิ่งที่แสดงความรู้สึก ความปรารถนาและการสื่อสาร เพื่อการยอมรับ เคารพและเข้าใจในกรอบแห่งการรับรู้ของผู้รับคำปรึกษา เทคนิคสำคัญที่นำมาใช้ในการให้คำปรึกษาแบบยัคคุคลเป็นศูนย์กลางได้แก่

1. การสร้างสัมพันธภาพ (Establish Rapport) เป็นการสร้างสายสัมพันธ์ในลักษณะที่ทำให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความสบายใจ มีศรัทธา ไว้วางใจ มีความอบอุ่น มีความมั่นใจ เกี่ยวกับการเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับเพื่อจัดความหวาดระแวงของผู้มารับคำปรึกษา (ชุตินันท์ แจ่มจรัส. 2530 : 35)

2. การใส่ใจ (Attending) ผู้รับคำปรึกษาจะรู้สึกว่าคุณให้คำปรึกษาไม่เข้าใจเขาอย่างลึกซึ้งถ้าผู้ให้คำปรึกษาไม่ใส่ใจเขาซึ่งสังเกตได้จากภาษาพูด เช่น " ค่ะ " " ครับ " หรือภาษาท่าทาง เช่น การจับสายตาคือผู้รับคำปรึกษาเป็นการแสดงว่า " ข้าพเจ้ายกกำลังฟังท่าน กำลังติดตามท่านอยู่ " กิริยาดังกล่าวมักจะเป็นการเพิ่มพูนความอบอุ่นให้แก่ผู้รับคำปรึกษาทำให้เขารู้สึกว่าไม่ถูกทอดทิ้งหรือห่างเหินและจะนำไปสู่ความรู้สึกใกล้ชิดอีกด้วย (พรณราย ทรัพย์ประภา. 2528 : 101)

3. การให้ความมั่นใจ (Assurance) เป็นการแสดงออกของผู้รับคำปรึกษาที่ให้ความมั่นใจแก่ผู้รับคำปรึกษา (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. 2525 : 17 - 18)

4. การตั้งคำถาม (Questioning) ส่วนใหญ่มักจะตั้งคำถามในรูปคำถามเปิด (Open End Question) ซึ่งจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้สำรวจตัวเอง การตั้งคำถามนี้ไม่ใช้การค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมแต่เพียงอย่างเดียวและไม่ใช้สิ่งที่จะตอบคำถามว่า "ใช่" หรือ "ไม่ใช่" คำถามเปิดจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเองยิ่งขึ้น (ทองเรียน อมรัชกุล. 2519 : 73)

5. การเงียบ (Silencing) ในหลาย ๆ ช่วงของการให้คำปรึกษาการเงียบเป็นสิ่งจำเป็นเพราะผู้รับคำปรึกษาอาจต้องการความเงียบเพื่อรวบรวมเรื่องราวและความรู้สึกนึกคิดของเขาเองอย่างต่อเนื่องก่อนที่จะบรรยายหรือระบายเรื่องราวและความรู้สึกให้ผู้รับคำปรึกษาได้รับรู้ (เจียรนัย ทรงชัยกุล. 2533 : 765)

6. การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of Feeling) เป็นการช่วยเหลือให้ผู้รับคำปรึกษาได้เผชิญกับความรู้สึกของเขาออกมาโดยปราศจากความวิตกกังวล ดังนั้นผู้ให้คำปรึกษาจะทำหน้าที่คล้ายกระจกเงา นำเอาคำพูดที่ผู้รับคำปรึกษากล่าวออกมาพร้อมกับความรู้สึกที่แฝงมาในมาตีความและจัดคำพูดใหม่แล้วกล่าวตามออกมาเพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาที่มีความเข้าใจความรู้สึกของตนเอง ได้อย่างกระจ่างยิ่งขึ้นสามารถพิจารณาปัญหาได้อย่างถูกต้องมากขึ้น (เจียรนัย ทรงชัยกุล. 2533 : 765)

7. การทำให้กระจ่าง (Clarifying) การทำให้กระจ่างเป็นการทำให้เกิดความชัดเจนขึ้นในเนื้อหาสาระที่ผู้รับคำปรึกษาพูดออกมา โดยที่ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายสรุปสาระสำคัญในสิ่งที่เขาคิดว่าผู้รับคำปรึกษาพยายามที่จะส่งสารมาถึง ทั้งนี้โดยไม่เปลี่ยนแปลงเนื้อหาความสำคัญซึ่งผู้รับคำปรึกษาได้กล่าวไว้ (เจียรนัย ทรงชัยกุล. 2533 : 765)

8. การสื่อสาร (Communication) ผู้ให้คำปรึกษาจำเป็นต้องสื่อสารให้ผู้รับคำปรึกษาได้ทราบว่า เขาเข้าใจเรื่องราวและความรู้สึกนึกคิดของผู้รับคำปรึกษา ทั้งนี้ด้วยการสื่อสารด้วยภาษาพูด และภาษาท่าทาง เช่น การทบทวนคำพูดของผู้รับคำปรึกษา การสะท้อนความรู้สึก การใช้ น้ำเสียงที่นุ่มนวลของผู้ให้คำปรึกษา ตลอดจนแววตาที่แสดงถึงความเห็นใจ เข้าใจ มีท่าทีที่อบอุ่น อ่อนโยนและมีไมตรี เป็นต้น (เจียรนัย ทรงชัยกุล. 2533 : 764)

9. การยอมรับ (Acceptance) ผู้ให้คำปรึกษาเป็นเพียงผู้รับฟังเรื่องราวที่ผู้รับคำปรึกษาเล่าให้ฟังเท่านั้นโดยไม่แสดงความในใจ ความคิดเห็นหรือปฏิกิริยาใด ๆ ของเขาออกไป

การยอมรับการแสดงออกด้วยการพยักหน้าและพูดว่า " อ้อ อ้อ " (Uh - huh) บางทีก็ใช้คำพูดที่เป็นวลี เช่น " ใช่ " " ไม่เป็นไร " " ฉันเข้าใจ " เป็นต้น (นันทิกา แยมสรวล. 2523 : 36)

กระบวนการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

รอเจอร์ส (Gorey. 1977 : 60 ; Citing Rogers. 1951 : 33) ได้สรุปพื้นฐานของสมมุติฐานของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางว่า " ถ้าฉันสามารถจัดรูปแบบของความสัมพันธ์ที่ถูกต้องได้ บุคคลอื่นก็สามารถค้นพบตัวเองได้สามารถทำให้เขาเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาตนก็จะเกิดขึ้น " และรอเจอร์ส (Rao. 1987 : 71 ; Citing Rogers. 1957) สรุปว่า เงื่อนไข 6 ประการที่มีความสำคัญและพอเพียงที่จะเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพได้คือ

1. ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาพบปะซึ่งกันและกันในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทางจิตใจ
2. ผู้รับคำปรึกษาอยู่ในสภาวะที่ไม่สมดุลย์ (State of Incongruence) และด้วยเหตุนี้จึงทำให้เขารู้สึกไม่มั่นคงและเกิดความวิตกกังวล
3. ผู้ให้คำปรึกษาจะต้อง 1) มีความตั้งใจและวิตกกังวลที่จะส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาเป็นไปอย่างแท้จริงและจริงใจ
4. ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องยอมรับผู้ให้คำปรึกษาโดยปราศจากเงื่อนไข
5. ผู้ให้คำปรึกษาต้องมีส่วนร่วมในการเข้าใจผู้รับคำปรึกษาในกรอบแห่งการรับรู้ของผู้รับคำปรึกษาและพยายามสื่อสารในเรื่องที่เป็นประสบการณ์ของผู้รับคำปรึกษา
6. การให้การยอมรับโดยปราศจากเงื่อนไขและเข้าใจผู้รับคำปรึกษาอย่างจริงใจของผู้รับคำปรึกษาเป็นความสำเร็จที่ทำให้ผู้รับคำปรึกษาได้เข้าใจสภาพของผู้รับคำปรึกษายิ่งขึ้น

จากสมมุติฐานและเงื่อนไขที่รอเจอร์สได้กล่าวไว้สรุปได้ว่าการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เน้นถึงสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานในสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษาประสบอยู่ในขณะนั้น (Moment - to - Moment Experiential Basic) และช่วยเหลือให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจถึงโลกของเขา (Client 's World) โดยผู้ให้คำปรึกษา

จะต้องมีทัศนคติที่จะช่วยเหลืออย่างจริงใจ เคารพ ยอมรับและเข้าใจ ซึ่งจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถคลายการป้องกันตนเองและพัฒนาไปสู่บุคคลที่มีประสิทธิภาพ (Gorey. 1977 : 59) จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นจึงมีการพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางซึ่งแบ่งได้เป็น 7 ระยะคือ (คมเพชร จิตรศุภกุล. 2530 : 70 - 72)

ระยะที่ 1 เป็นขั้นที่บุคคลไม่ค่อยจะมีการยึดหยุ่น ผู้ให้คำปรึกษาจะไม่เปิดเผยตนเองจะสื่อสารแต่เรื่องภายนอกเสียเป็นส่วนใหญ่

ระยะที่ 2 ผู้รับคำปรึกษาเริ่มเปิดเผยตนเองมากขึ้นมีการพูดถึงความรู้สึกต่าง ๆ ในอดีต ส่วนเรื่องความรู้สึกขัดแย้งอาจจะพูดถึงบ้างแต่เขายังไม่ยอมรับสิ่งเหล่านั้น

ระยะที่ 3 ผู้รับคำปรึกษาเริ่มสามารถพูดถึงตนเอง ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง ส่วนการรับรู้ตนเองมีขอบเขตจำกัดและมักจะพบในในลักษณะที่สะท้อนอยู่ในบุคคลอื่น ผู้รับคำปรึกษาจะพูดอย่างสบายในเรื่องความรู้สึกเก่า ๆ แต่ยังปฏิเสธหรือไม่ค่อยกล้าที่จะพูดถึงความรู้สึกในเหตุการณ์ปัจจุบัน มักจะมีความคับข้องใจ ท้อถอยในเรื่องความสามารถที่จะตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ บุคคลส่วนใหญ่จะเริ่มเข้าสู่การให้คำปรึกษาในขั้นที่ 3 นี้

ระยะที่ 4 ผู้รับคำปรึกษาสามารถยอมรับปัญหาต่าง ๆ ยอมรับความรู้สึกที่รุนแรงในอดีต แต่ไม่พูดถึงความรู้สึกในเรื่องส่วนตัวที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ผู้รับคำปรึกษาเริ่มมีการยอมรับความรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหานั้นบ้าง แต่ก็ยังเป็นระยะที่ทดสอบความรู้สึกในการรับคำปรึกษา ยังมีความกลัวในเรื่องสัมพันธภาพในการให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด

ระยะที่ 5 ผู้รับคำปรึกษาจะระบายความรู้สึกของตนเองอย่างมีอิสระแต่ยังรู้สึกกลัวและตกใจมากกว่าพอใจ แต่ผู้รับคำปรึกษาก็สามารถยอมรับความรู้สึกที่เกี่ยวกับตนเองมากขึ้น กล้ารับผิดชอบปัญหาของตนเอง นอกจากนั้นการสื่อสารภายในและการยอมรับความรู้สึกแห่งตนเป็นไปในแง่ที่ถูกต้องมากขึ้น

ระยะที่ 6 ผู้รับคำปรึกษาสามารถระบายความรู้สึกต่าง ๆ อย่างเสรีด้วยความรู้สึกเบิกบาน เกิดความสอดคล้องระหว่างความคิดเกี่ยวกับตนเองและประสบการณ์ที่เป็นจริง ทำให้สิ่งที่มาคุกคามลดลง ผู้รับคำปรึกษาจะจัดปัญหาให้หมดไปและอยู่ในโลกนี้โดยที่ตนเองเป็นผู้กระทำการต่าง ๆ หลังจากนี้ผู้รับคำปรึกษาก็จะมีความต้องการที่จะรับคำปรึกษาน้อยลง

ระยะที่ 7 ผู้รับคำปรึกษาเกิดการยอมรับและมีการเปลี่ยนแปลงความรู้สึก มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความยืดหยุ่น มีความสนุกสนานกับการเปลี่ยนแปลงความรู้สึก ความยึดมั่นในสิ่งต่าง ๆ ก็จะกลายเป็นความยืดหยุ่น ซึ่งโดยปกติขั้นนี้จะไม่ค่อยเกิดขึ้นในสถานการณ์ให้คำปรึกษา

รอเจอร์ส และวอลเลน (อารยา จิยะจันทร์. 2535 : 16 ; อ้างอิงมาจาก Rogers and Wallen. 1946 : 5) กล่าวว่ากระบวนการให้คำปรึกษาแบบยิบบัคคเป็นศูนย์กลางมี 5 ขั้น ดังนี้

1. ผู้รับคำปรึกษาขอความช่วยเหลือจากผู้รับคำปรึกษา
2. ผู้รับคำปรึกษาระบายความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับอารมณ์ของตนเองอย่างเสรี
3. ผู้รับคำปรึกษาเกิดความเข้าใจและมองเห็นปัญหาของตนเองอย่างทะลุปรุโปร่ง
4. ผู้รับคำปรึกษาวางแนวทางเพื่อแก้ปัญหา
5. ผู้รับคำปรึกษาเป็นผู้ยุติการติดต่อเอง

สุโท เจริญสุข (ม.ป.ป. : 72) กล่าวถึงขั้นต่าง ๆ ของการให้คำปรึกษาแบบยิบบัคคเป็นศูนย์กลางว่า มีขั้นต่าง ๆ ที่สำคัญเพียง 3 ขั้น คือ

1. ขั้นของการปล่อยใจให้คนไข้ระบายอารมณ์ (Catharsis and Release)
2. ขั้นการให้เกิดความเข้าใจในตนเอง (Self - Understanding and Insight)
3. ขั้นตั้งจุดมุ่งหมายใหม่และลงมือปฏิบัติการ (Reoriented Goals and Action)

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนในการให้คำปรึกษาดังนี้

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาจะสร้างสัมพันธภาพกับผู้รับคำปรึกษาและชี้แจงจุดมุ่งหมายตลอดจนวิธีการให้คำปรึกษา
2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาจะพยายามใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การเงี่ยบ การใช้คำถามปลายเปิด การฟัง การให้กำลังใจ การสะท้อนความรู้สึก การใส่ใจ การทำให้เกิดความกระจำง โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเอง ยอมรับตนเอง ลดกลวิธีป้องกันตนเองและมองเห็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ
3. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่ผู้รับคำปรึกษาสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางที่จะปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ

คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

ผู้ให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ควรมีคุณลักษณะดังนี้ (อารยา จิยะจันทร์.

2535 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Patterson. 1966 : 421 - 422)

1. การยอมรับ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องยอมรับว่าผู้รับคำปรึกษาเป็นบุคคลหนึ่งซึ่งมีความขัดแย้งและไม่มั่นคง ผู้ให้คำปรึกษาต้องรู้จักจุดเด่น จุดอ่อนของเขา ยอมรับว่าเขาเป็นบุคคลที่มีค่า มีหน้าที่ที่เป็นมิตรกับเขา ไม่มีการประเมินหรือตัดสินการกระทำของเขาทั้งในแง่บวกและแง่ลบ ซึ่งการยอมรับก็คือ การที่ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องแสดงให้เห็นว่ายอมรับผู้รับคำปรึกษาโดยปราศจากเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น

2. มีความสอดคล้องกับความรู้สึกและการกระทำ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกันของความรู้สึก การแสดงออกทางคำพูด และการสร้างสัมพันธภาพ ผู้ให้คำปรึกษาต้องรู้จักตนเองและจะต้องยอมรับความรู้สึกของตนเองได้ก่อน มีความตั้งใจจริงที่จะแสดงออกถึงความรู้สึกและทัศนคติของตนเองได้อย่างเหมาะสมและเป็นการแสดงออกด้วยความจริงใจ

3. มีความเข้าใจ ความเข้าใจของผู้ให้คำปรึกษาจะต้องปรากฏในลักษณะของความสามารถร่วมรับรู้ความรู้สึกและเข้าใจในโลกส่วนตัวของผู้รับคำปรึกษาอย่างถูกต้อง ความเข้าใจในลักษณะนี้จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถสำรวจและเข้าใจความรู้สึกของตนเองได้อย่างอิสระ และลึกซึ้ง เพื่อที่จะช่วยพัฒนาตนเองได้

4. ความสามารถสื่อสารลักษณะที่สำคัญของตนเองสู่ผู้รับคำปรึกษา การยอมรับความสอดคล้องระหว่างความรู้กับการแสดงออก และความเข้าใจผู้รับคำปรึกษาอย่างลึกซึ้งจะ ไม่มีความหมาย ถ้าผู้ให้คำปรึกษาไม่สามารถแสดงออกมา ผู้ให้คำปรึกษาจึงควรแสดงออกอย่างเป็นธรรมชาติ ซึ่งการแสดงออกอาจทำได้หลาย ๆ ทาง ทั้งการใช้คำพูดและท่าทาง

5. การสร้างสัมพันธภาพ ถ้าผู้ให้คำปรึกษาสามารถสื่อสารคุณลักษณะส่วนตัวต่อผู้รับคำปรึกษาได้แล้ว สัมพันธภาพในการให้คำปรึกษาจะพัฒนาขึ้น ซึ่งจะทำให้ผู้รับคำปรึกษารู้สึกปลอดภัย มั่นใจ และรู้สึกเป็นอิสระจากการสภาวะคุกคามต่าง ๆ รู้สึกว่าได้รับการสนับสนุนให้แสดงออก ทำให้ผู้รับคำปรึกษารู้สึกว่าได้รับประสบการณ์ที่ดีจากการแสดงออกของผู้ให้คำปรึกษา ทำให้เกิดการ

เปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์ขึ้น

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ผู้ให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ควรมีคุณลักษณะยอมรับและเข้าใจผู้รับคำปรึกษา สามารถสร้างสัมพันธภาพและสื่อสารกับผู้รับคำปรึกษา อีกทั้งมีความสอดคล้องกันของความรู้สึกและการกระทำ

ผลที่ได้รับจากการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

รอเจอร์ส (นันทิกา แยมสรวล. 2523 : 27 ; อ้างอิงมาจาก Rogers. n.d.) กล่าวว่าผลจากการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาที่มีความสมเหตุสมผลมากขึ้น ยอมรับประสบการณ์ได้ดีขึ้น การป้องกันตนเอง (Defensiveness) ลดน้อยลง ทำให้การปรับตัวดีขึ้นช่วยให้ผู้รับคำปรึกษามองเห็นสิ่งต่าง ๆ อย่างมีจุดหมายและเป็นจริงตามสภาพ สรุปได้ดังนี้

1. ผู้รับคำปรึกษาจะมีความสมเหตุสมผลขึ้นสามารถเปิดเผยถึงประสบการณ์มากขึ้น
2. ผู้รับคำปรึกษายอมรับความจริงต่อโลกภายนอกและพอใจที่จะแก้ปัญหามากขึ้น
3. ผู้รับคำปรึกษาสามารถปรับตัวทางจิตใจดีขึ้นและมองชีวิตอย่างมีความหมาย

ความไม่มั่นคงทางจิตใจลดน้อยลง

4. ผู้รับคำปรึกษาสามารถที่จะตั้งอุดมคติให้เป็นจริงและนำไปสู่ความสำเร็จได้
5. ความตึงเครียดทางร่างกายจะลดลง
6. ผู้รับคำปรึกษาจะยอมรับตนเองและบุคคลอื่นมากขึ้น มีความรู้สึกว่าจะสามารถนำ

ตัวเองได้

7. พฤติกรรมที่แสดงออกจะเป็นตัวของตัวเองและมีการควบคุมมากขึ้น
8. พฤติกรรมจะเป็นที่ยอมรับของสังคม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีคุณภาพ

ทางอารมณ์ดีขึ้น

ในทัศนะของรอเจอร์ส (Hansen, Stevic and Warner. 1986 : 106 - 107 ; Citing Rogers. n.d.) รอเจอร์ส มองว่าถ้าบุคคลได้รับเงื่อนไขที่มีคุณค่าสำหรับ

ความงอกงามนี้จะช่วยพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ บุคคลที่มีประสิทธิภาพในทรรศนะของ รอยเจอร์ส คือ

1. เป็นบุคคลที่พร้อมที่จะเปิดรับประสบการณ์ต่าง ๆ โดยไม่มีการป้องกันตนเองหรือ ยับยั้งประสบการณ์อื่น ๆ ยอมรับการกระตุ้นโดยไม่บิดเบือนปราศจากการเลือกหรือขัดขวางจากการตระหนักรู้ของตน (Self - Concious Awareness)
2. เป็นบุคคลที่มีชีวิตอย่างเสรี ชีวิตจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สามารถเข้าร่วมในการมีประสบการณ์โดยปราศจากการควบคุมใด ๆ และไม่คาดการณ์ก่อนล่วงหน้า
3. เป็นบุคคลที่เชื่อมั่นตนเองว่าสามารถประพฤติดหรือปฏิบัติได้ มีความไว้วางใจว่าตนเองฉลาดกว่าปฏิกิริยาของการรู้ตัวของเขาแต่เพียงลำพังอย่างเดียว

จากเอกสารข้างต้นที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง สรุปหลักการได้ว่ามนุษย์มีคุณค่ามีเหตุผล มีความสามารถที่จะพัฒนาความสามารถของตนให้เต็มที่ได้ และการที่มนุษย์เกิดความวิตกกังวล มีอารมณ์แปรปรวนมีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมนั้นมีสาเหตุมาจากความไม่สอดคล้องกันระหว่างความคิดเกี่ยวกับตนเองและประสบการณ์ที่ได้รับ ดังนั้นวิธีการช่วยเหลือก็คือ สร้างสัมพันธภาพที่ดี อบอุ่นระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ให้คำปรึกษาได้ระบายความรู้สึกและลดการใช้กลวิธีป้องกันตนเอง เกิดการตระหนักรู้ในตนเองได้อย่างถูกต้องตามความเป็นจริง เกิดความเชื่อมั่นในการตัดสินใจในการดำเนินชีวิตด้วยตนเอง มีความยืดหยุ่น เห็นคุณค่าของตนเองซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

งานวิจัยต่างประเทศ

ซีแมน และแรสกิน (วัชร ทรัพย์มี. 2533 : 54 ; อ้างอิงมาจาก Seeman and Raskin. 1953) วิจัยพบว่าผลจากการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาปรับตัวได้ดีขึ้นทั้งทางด้านการศึกษาและการทำงานคือ มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและ

มีนิสัยในการเรียนดีขึ้น มีนิสัยในการปฏิบัติงานดีขึ้น มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายเพิ่มขึ้นตลอดจนสามารถปรับปรุงสัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน ในปีถัดมา รอเจอร์สและโดมอนต์ (วัชร ทรัพย์มี. 2533 : 54 ; อ้างอิงมาจาก Rogers and Dymond. 1954) วิจัยพบว่าทำให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาลดการปกป้องจิตใจตัวเองลงและสามารถประเมินตนเองตามความเป็นจริงเพิ่มขึ้น

ในปี ค.ศ. 1961 ไทเลอร์ (จงกล หงสุพันธ์. 2534 : 42 ; อ้างอิงมาจาก Tyler. 1961 : 279) ทดลองให้คำปรึกษาแบบรอเจอร์สเพื่อพัฒนาความคิดและทัศนคติเกี่ยวกับตน ผลปรากฏว่าหลังการให้คำปรึกษากลุ่มตัวอย่างมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและมีการประเมินค่าพฤติกรรมดีขึ้นกว่าเดิม

ในปี ค.ศ. 1967 ทรูเอค และคาร์คอฟ (วัชร ทรัพย์มี. 2533 : 54 ; อ้างอิงมาจาก Truax and Carkh. 1967) ศึกษาพบว่าการจัดสภาพการณ์ที่เหมาะสมให้กับผู้รับคำปรึกษาคือ ยอมรับอย่างปราศจากเงื่อนไข ให้ความอบอุ่น เข้าใจความรู้สึกนึกคิด ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสำรวจตนเองเพิ่มขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงปรารถนา

ในปี ค.ศ. 1971 แอนดรูว์ (จงกล หงสุพันธ์. 2534 : 42 ; อ้างอิงมาจาก Andrew. 1971 : 93 - 96) ศึกษาเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบรอเจอร์สกับวิธีผ่านคลายกล้ามเนื้อที่มีต่อความวิตกกังวลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีสติปัญญาปานกลาง ปรากฏว่าวิธีทั้งสองสามารถลดความวิตกกังวลของนักเรียนลงและทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นพอ ๆ กัน

งานวิจัยในประเทศไทย

สำหรับการวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ได้มีผู้ทำวิจัยไว้ดังนี้

พเยาว์ พูลเจริญ (2524 : 49) ศึกษาเปรียบเทียบการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับแบบรายบุคคลที่มีต่อการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาล โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี ผลการทดลอง

ปรากฏว่านักศึกษานายบาลที่ได้รับคำปรึกษาแบบรายบุคคลและแบบกลุ่ม มีการปรับตัวในภาคปฏิบัติ ได้ดีกว่าก่อนได้รับคำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ในปี พ.ศ. 2525 วาสนา แฉล้มเขต (2525 : 48) ศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบรอกเจอร์สต่อการลดปัญหาทางอารมณ์ของนักศึกษานายบาลหลักสูตรนายบาล ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยมหิดล ผลการศึกษานพบว่าหลังจากได้รับคำปรึกษาแบบรอกเจอร์ส ปัญหาทางอารมณ์ของนักศึกษานายบาลมีระดับลดลงกว่าก่อนได้รับคำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชีระ มุลธิยะ (2530 : 52) ที่ศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบรอกเจอร์สที่มีต่อการพัฒนาอึดทนในมิติด้านการปรับตัวทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวชิรวิทย์ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษานพบว่าหลังจากให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลแบบรอกเจอร์สแล้วนักเรียนมีอึดทนในมิติด้านการปรับตัวทางอารมณ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มานิดา ทองทวี (2526 : 72) ศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชลบุรี "สุขบท" จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษานปรากฏว่าหลังจากให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลและแบบกลุ่มแล้วนักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าก่อนได้รับคำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ณิมาภรณ์ นิลการณ (2532 : 88) ศึกษาถึงผลให้คำปรึกษาแบบยึดผู้มาปรึกษาเป็นศูนย์กลางที่มีต่ออารมณ์เศร้าในผู้ป่วยติดเฮโรอีนในระยะถอนพิษยา โดยให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลรายละ 6 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 3 ครั้งต่อสัปดาห์ ผลการศึกษานปรากฏว่าอารมณ์เศร้าในผู้ป่วยติดเฮโรอีนในระยะถอนพิษยาที่ได้รับคำปรึกษาเป็นรายบุคคลลดลงหลังได้รับคำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จงกล พงสุพันธ์ (2534 : 64) ศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบรอกเจอร์สที่มีต่อการปรับตัวในครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ผลการทดลองปรากฏว่าการให้คำปรึกษาแบบรอกเจอร์สทำให้นักเรียนมีการปรับตัวในครอบครัวดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษาผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปว่าการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางสามารถลดปัญหาการปรับตัว การทำงาน ลดความวิตกกังวล สร้างความเชื่อมั่นในตนเอง ช่วยทำให้ผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นและช่วยสร้างนิสัยทางการเรียนที่ดี

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ได้มีผู้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไว้ต่าง ๆ ดังนี้

เมอร์เรย์ (Merriam, 1982 : 345 ; citing Murray, 1938) กล่าวว่า ความต้องการผลสัมฤทธิ์ คือ ความต้องการหรือแนวโน้มที่จะเอาชนะอุปสรรคโดยใช้ความสามารถพยายามทำหรือต่อสู้สิ่งที่ยาก ๆ นั้น อย่างรวดเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้

แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1953 : 110 - 111) ได้ให้นิยามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า หมายถึง ความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี แข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม (Standard of Excellence) หรือทำดีกว่าบุคคลอื่น พยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ เกิดความรู้สึกสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จและมีความวิตกกังวลเมื่อทำไม่สำเร็จหรือประสบความล้มเหลว

ฮิลการ์ด (Sullivan, 1953 : 9 ; อ้างอิงมาจาก Hilgard, 1963 : 253) ได้ให้ความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า เป็นแรงจูงใจชนิดหนึ่งที่ทำให้บุคคลได้กระทำเพื่อบรรลุเป้าหมายด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยม

ลันด์เกรน (ประสาธน์ อิศรปริดา, 2522 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Lindgren, 1967) เน้นความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในรูปของความจำเป็น (Need for Achievement หรือย่อเป็น n - Ach) ผู้ที่มีความต้องการประเภทนี้อาจเปรียบได้กับความต้องการตระหนักในตน

(Self - Actualization) ของมาสโลว์ ซึ่งเป็นความต้องการที่จะเข้าในตนเองทั้งในด้านความสามารถ ความถนัด รวมถึงศักยภาพอื่น ๆ และมีความปรารถนาที่จะพัฒนาและใช้ความสามารถนั้นให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2519 : 17) ให้ความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าเป็นความต้องการของบุคคลในอันที่จะฟันฝ่าอุปสรรคโดยไม่ย่อท้อและต้องการทำงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุชาติ สุธรรมารักษ์ (2531 : 186-187) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Need for Achievement) หรือความมุ่งหวังที่ประสบความสำเร็จ ความพยายามฟันฝ่าอุปสรรคในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เอาชนะคนอื่นหรือความต้องการที่จะเพิ่มศักดิ์ศรีของตนเอง ซึ่งความต้องการเหล่านี้เป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำ และนำมาซึ่งสัมฤทธิ์ผล

พระเทพเวที (2533 : 48-50) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า มี 2 แบบ คือ แบบที่ 1 เป็นการใฝ่ความเป็นเลิศที่สนับสนุนระบบการแข่งขัน แบบที่ 2 คือ การใฝ่ความเป็นเลิศแท้ซึ่งประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ คือ ประการที่ 1 ถ้าทำก็ทำให้ดีเลิศให้ดีที่สุดเต็มที่แห่งงานนั้น ๆ ประการที่ 2 มีความเป็นเลิศเพราะดีที่สุดในแห่งความสามารถของเรา และประการสุดท้าย คือ สิ่งนั้นมีความเป็นเลิศโดยเป็นสิ่งที่ดีที่สุด เก่งกลที่สุด เป็นประโยชน์ที่สุด แก่ชีวิตและสังคม

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นความต้องการของมนุษย์ในอันที่จะแข่งขันกับมาตรฐานอันสูงส่ง หรือเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ที่ประสบโดยใช้ความสามารถต่าง ๆ ของตนที่มีอยู่อย่างเต็มประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุถึงประโยชน์สูงสุดแห่งชีวิตของตน และสังคม

ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

กิลฟอร์ด (สุพจน์ สิ้นสุวงศ์วัฒน์. 2527 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Guilford. 1959 : 437 - 439) กล่าวถึงลักษณะผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าประกอบด้วย

1. มีความทะเยอทะยานทั่ว ๆ ไป คือ ปรารถนาที่จะทำกิจกรรมนั้นให้สำเร็จ

2. มีความเพียรพยายาม ได้แก่ ทำงานให้เป็นผลสำเร็จ

3. มีความอดทนเต็มใจที่จะลำบากแม้จะยากเพียงใดก็ตาม

แมคเคลแลนด์ (สงวน สุทธิเลิศอรณ. 2525 : 134 - 136 ; อ้างอิงมาจาก McClelland. 1961) กล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมของผู้ประกอบการซึ่งเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงว่ามีลักษณะดังนี้

1. กล้าเสี่ยงพอสมควร (Moderate risk-taking) มีการตัดสินใจที่เด็ดเดี่ยว บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไม่พอใจที่จะทำสิ่งง่าย ๆ ซึ่งไม่ต้องใช้ความสามารถ หากแต่เลือกทำสิ่งที่ยากพอเหมาะกับความต้องการของตน และการทำสิ่งยากได้สำเร็จนั้นทำให้ตนเองพอใจ ส่วนผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำมักไม่กล้าเสี่ยง เพราะกลัวไม่สำเร็จ หรือไม่ก็เสี่ยงจนเกินไปทั้ง ๆ ที่รู้ว่าจะทำไม่สำเร็จแต่ก็หวังพึ่งโชค

2. ความกระตือรือร้น (Energetic) หรือความขยันขันแข็งในการกระทำสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไม่ได้ขยันไปทุกกรณี แต่จะเอาใจใส่มาเฉพาะกับเพื่อต่อสู้สิ่งที่ท้าทาย ย้วยความสามารถของตนเอง เป็นงานที่ต้องใช้สมองขบคิด และจะทำให้ตนเองเกิดความรู้สึกว่าได้ทำงานสำคัญลงไปได้

3. ความรับผิดชอบต่อตนเอง (Individual Responsibility) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะพยายามทำงานให้สำเร็จเพื่อความพึงพอใจของตนเอง มิใช่จะหวังให้คนอื่นยกย่อง ต้องการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น ไม่ชอบให้ผู้อื่นมาบอกว่าการจะทำอย่างนั้นอย่างนั้น

4. ต้องการทราบผลของการตัดสินใจ (Knowledge of Result Decision) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะติดตามผลการกระทำของตนว่าเป็นอย่างไร ไม่ใช่คาดคะเนว่าเป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้ และเมื่อทราบผลการตัดสินใจหรือการกระทำแล้วยังพยายามทำให้ดีกว่าเดิมอีก

5. คาดการณ์ล่วงหน้า (Anticipation of Future Possibilities) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเป็นผู้ที่มีแผนการระยะยาว (Long-Range Planning) เพราะเล็งเห็นการณ์ไกลกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

6. มีทักษะในการจัดระบบงาน (Organizational Skill) แมคเคลแลนด์ได้อ้างถึงการค้นคว้าของ เฟรนซ์ (McClelland. 1958 : 228 ; Citing French. 1955) ว่า

ในการเลือกผู้ร่วมงานนั้นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเลือกผู้ที่มีความสามารถในการทำงานนั้นมากกว่าจะเลือกเพื่อนฝูงหรือผู้ที่มีคุณสมบัติอย่างอื่น

เฮอร์แมน (สุชาติ สุธรรมรักษ์. 2531 : 187 ; อ้างอิงมาจาก Herman.

1970 : 353 - 363) ได้สรุปลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

1. มีความคาดหวังในระดับสูง
2. มีความคาดหวังอย่างมากว่าตนจะประสบความสำเร็จ
3. มีความพยายามไปสู่สถานะที่ดีสูงขึ้น
4. มีความอดทนในการทำงานที่ยาก ๆ ได้เป็นเวลานาน
5. เมื่องานที่กำลังทำอยู่ถูกขัดจังหวะทำให้ทำไม่ได้สำเร็จ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

จะพยายามทำต่อให้สำเร็จ

6. จะรับรู้ว่าเป็นสิ่งไม่หยุดนิ่ง และสิ่งต่าง ๆ จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว
7. เป็นผู้คำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมาก
8. ในการเลือกเพื่อนร่วมงานของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเลือกเพื่อนที่มีความ

สามารถเป็นอันดับแรก

9. ต้องการงานเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น
10. มีความพยายามทำสิ่งต่าง ๆ ให้ได้ดี

ไวเนอร์ (Weiner. 1972 : 209) ได้กล่าวถึงลักษณะผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และลักษณะผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ดังนี้

ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีลักษณะการยอมรับผลที่เกิดขึ้น และยอมรับที่จะทำงานหนักขึ้น เพื่อจะนำไปสู่ความสำเร็จ

ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีแนวโน้มที่ต้องการเลือกงานที่มีลักษณะง่าย ๆ หรือยากมาก ๆ เพราะจะได้ยอมรับในความสำเร็จหรือล้มเหลวในงานเหล่านั้นได้ง่าย ซึ่งลักษณะนี้เป็นประสบการณ์ที่เป็นปกติของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

ซูซีฟ อ่อน โคนสูง (2518 : 64) กล่าวถึงพฤติกรรมที่แสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ดังนี้

1. ทำสิ่งที่ยาก ๆ มีความมานะพยายาม สนุกสนานและชอบทำกิจกรรมนั้น ๆ
2. ชอบการแข่งขัน ต้องการชัยชนะ
3. มีความทะเยอทะยาน
4. ต้องการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นเสมอ
5. มีจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมที่เด่นชัด และแน่นอน
6. พฤติกรรมที่แสดงออกจะมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง

แครนดัล (ประสาธ อิศรปริดา. 2522 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Crandall. n.d.)

ได้กำหนดลักษณะพฤติกรรมของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ 3 ลักษณะ คือ

1. เป็นพฤติกรรมที่มีเป้าประสงค์
2. เป็นพฤติกรรมที่มีเอกลักษณ์ คือ ไม่เลียนแบบผู้อื่น โดยไร้ความคิดของตนเอง
3. เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ที่มุ่งจะแข่งขันกับมาตรฐานอันสูงเด่นอย่างใด

อย่างหนึ่ง

สุขสมร ประพัฒน์ และดวงเดือน พันธมนาวิน (2523 : 25) ได้กล่าวถึงผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงว่า จะเป็นผู้ที่ไม่ปฏิเสธปัญหาที่เกิดขึ้นกับตน แต่จะมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ปัญหา มีความอดสาหัสพากเพียร ไม่ยอมพ่ายแพ้อุปสรรคที่ขัดขวางง่ายจนเกินไป

ดาร์ณี วงษ์อ่อนน้อย (2525 : 73 - 74) ได้สรุปลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ 2 พวก คือ

1. พวกที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีพฤติกรรมดังนี้
  - 1.1 กล้าเสี่ยงพอสมควร
  - 1.2 มีทักษะในการจัดระบบงาน
  - 1.3 มีระดับความทะเยอทะยานสูง
  - 1.4 ตั้งระดับความคาดหวังไว้สูง
  - 1.5 อดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน

- 1.6 เล็งการณ์ไกล และมีแผนระยะยาว
- 1.7 เลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก
- 1.8 ต้องการทราบแน่ชัดว่าการตัดสินใจของตนมีผลอย่างไร
- 1.9 ขยันขันแข็งในงานที่ต้องให้สมองและไม่ซ้ำแบบใคร
- 1.10 ชอบทำงานให้เสร็จตามความพอใจของตนเอง ไม่ชอบให้ใครมาบงการ
- 1.11 มักเลือกในสิ่งที่เป็นไปได้ และเหมาะสมกับความสามารถ
- 1.12 มุ่งที่จะกระทำการต่าง ๆ ให้สำเร็จมากกว่าทำเพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลว
- 1.13 เมื่องานที่กำลังทำอยู่ถูกขัดจังหวะหรือถูกรบกวนจะพยายามทำต่อไปจนสำเร็จ
- 1.14 จะทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุมาตรฐานของตน ไม่มองรางวัลหรือ

ข้อเสีย

- 1.15 คิดว่าทุกสิ่งจะทำสำเร็จลงได้ด้วยความตั้งใจจริง และการทำงานจริงของตน ไม่ใช่เกิดจากโอกาส และไม่เชื่อในสิ่งมหัศจรรย์

2. บุคคลที่มีแรงจูงใจได้ล้มฤทธิ์ต่ำ จะมีลักษณะพฤติกรรมดังนี้

- 2.1 มักผลัดวันประกันพรุ่ง
- 2.2 มักขาดระบบในการทำงาน
- 2.3 ชอบทำงานตามคำสั่งของผู้อื่น
- 2.4 ทำงานไม่ค่อยเสร็จตามกำหนด
- 2.5 ขาดความตั้งใจจริงในการทำงาน
- 2.6 มักไม่ตั้งความคาดหวังจากผลสำเร็จในการทำงาน
- 2.7 ทำงานเพียงเพื่อสำเร็จไม่สนใจคุณภาพของงาน
- 2.8 ชอบขอรับความช่วยเหลือจากเพื่อนหรือบุคคลอื่น
- 2.9 ขณะทำงานถ้าถูกรบกวนจะไม่สามารถทำงานต่อไปได้
- 2.10 เชื่อว่าบุญวาสนาจะทำให้งานที่ทำอยู่ประสบความสำเร็จได้
- 2.11 มุ่งหวังรางวัลหรือข้อเสียมากกว่าความสำเร็จของงาน
- 2.12 เมื่อประสบอุปสรรคมักหลีกเลี่ยง ไม่กล้าเผชิญกับอุปสรรคนั้น

พรณี ชุทัย เจนจิต (2533 : 312) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำไว้ดังนี้

1. ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

1.1 เป็นผู้ที่มีความมานะบากบั่น พยายามที่จะเอาชนะความล้มเหลวต่าง ๆ

พยายามที่จะ ไปให้ถึงจุดหมายปลายทาง

1.2 เป็นผู้ทำงานมีแผน

1.3 เป็นผู้ตั้งระดับความคาดหวังไว้สูง

2. ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

2.1 เป็นผู้ทำงานแบบไม่มีเป้าหมาย

2.2 ตั้งเป้าหมายในวิถีทางที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว อาจจะตั้งเป้าหมายง่าย

หรือยากเกินไป

2.3 ตั้งระดับความคาดหวังไว้ต่ำ

จากเอกสารที่เกี่ยวกับลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงข้างต้น สรุปได้ว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความทะเยอทะยานที่เหมาะสมกับสภาพของตนเอง
2. มีความกระตือรือร้นอยู่เสมอ
3. มีความรับผิดชอบต่อตนเอง
4. มีการวางแผนงาน
5. มีการพึ่งตนเองในการทำงาน

ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ในเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้มีนักจิตวิทยา และบุคคลอื่นอีกหลายท่านได้เสนอแนวคิดในเชิงทฤษฎีต่าง ๆ เช่น

1. ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเมอร์เรย์

เมอร์เรย์ (สรวงศ์ โค้วตระกูล. 2533 : 112 ; อ้างอิงมาจาก Murray. n.d.) ได้สร้างทฤษฎีความต้องการโดยถือว่า ความต้องการเป็นพื้นฐานที่จะทำให้เกิดแรงขับหรือแรงจูงใจ ซึ่งเป็นผลทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมในทิศทางที่จะนำไปสู่เป้าหมาย เมอร์เรย์ (โสภา ชูนิกุลชัย. 2529 : 121 - 123 ; อ้างอิงมาจาก Murray. n.d.) ได้รวบรวมความต้องการของมนุษย์ และจัดประเภทความต้องการออกเป็น 28 ประเภท ซึ่งในจำนวนนี้มีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ (Achievement) รวมอยู่ด้วย เมอร์เรย์ (ทศพร ประเสริฐสุข. 2525 : 26 ; อ้างอิงมาจาก Murray. 1938 : 152 - 216) ได้กล่าวถึงความต้องการที่จะประสบความสำเร็จว่าเป็นความต้องการทางจิตใจที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคน เพราะมนุษย์ต้องการเป็นผู้ที่มีความสามารถ มีพลังจิต (Will Power) ที่จะเอาชนะอุปสรรค มุ่งมั่นที่จะกระทำในสิ่งที่ยากให้ประสบความสำเร็จ

2. ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแมคเคลแลนด์

แมคเคลแลนด์ (ดาระณี พัฒนศักดิ์บุญโญ. 2533 : 24 ; อ้างอิงมาจาก McClelland. 1961 : 36 - 62) ได้เน้นถึงแรงจูงใจทางสังคม 3 ประการคือ

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) คือ ความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ มีความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อล้มเหลว

2. แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ (Affiliation) หมายถึง ความปรารถนาที่จะเป็นที่ยอมรับของคนอื่น ต้องการเป็นที่นิยมชมชอบหรือรักใคร่ชอบพอกับคนอื่น จึงเป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งการยอมรับจากบุคคลอื่น

3. แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power Motive) หมายถึง ความปรารถนาที่จะได้มาซึ่งอิทธิพลที่เหนือกว่าบุคคลอื่น ๆ ในสังคม ทำให้บุคคลแสวงหาอำนาจเพราะจะเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ หากทำอะไรได้เหนือกว่าคนอื่น ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่อำนาจสูงเป็นผู้ที่มีความพยายามจะควบคุมสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองบรรลุถึงความต้องการที่มีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น

แมคเคลแลนด์ เน้นความสำคัญในเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าแรงจูงใจในด้านอื่น ๆ เขาเห็นว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสำคัญมากที่สุดสำหรับความสำเร็จทางเศรษฐกิจของประเทศ

3. ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการตามแนวคิดของมาสโลว์

มาสโลว์ (พรณี ชุทัย เจนจิต. 2533 : 299 - 300 ; อ้างอิงมาจาก Maslow. n.d.) ผู้ก่อตั้งจิตวิทยาสาขามนุษยนิยม (Humanistic Psychology) เป็นผู้หนึ่งที่ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ โดยที่มองว่ามนุษย์ทุกคนล้วนแต่มีความต้องการที่จะตอบสนองความต้องการให้กับตัวเองทั้งสิ้น ซึ่งความต้องการของมนุษย์นั้นมีมากมายหลายอย่างด้วยกัน ซึ่งมาสโลว์ ได้นำความต้องการเหล่านั้นมาจัดเรียงเป็นลำดับจากความต้องการขั้นต่ำสุดไปหาความต้องการขั้นสูงสุด ซึ่งแบ่งเป็น 7 ขั้นด้วยกัน โดยที่มนุษย์จะแสดงความต้องการในขั้นสูง ๆ ถ้าความต้องการในขั้นต้น ๆ ได้รับการตอบสนองเสียก่อน ลำดับขั้นทั้ง 7 ของความต้องการของมาสโลว์ที่เรียงจากความต้องการขั้นต่ำสุดไปหาความต้องการขั้นสูงสุดได้แก่

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย
2. ความต้องการความปลอดภัย
3. ความต้องการความรักและเป็นเจ้าของ
4. ความต้องการที่จะเป็นที่ยอมรับและได้รับการยกย่อง
5. ความต้องการที่จะรู้จักตนเองตรงตามสภาพ
6. ความต้องการที่จะรู้และเข้าใจ
7. ความต้องการทางสุนทรียะ

มาสโลว์ (พรณี ชุทัย เจนจิต. 2533 : 303 ; อ้างอิงมาจาก Maslow. n.d.) ได้อธิบายเกี่ยวกับลักษณะของการเกิดความต้องการดังกล่าวไว้ดังนี้

1. เมื่อความต้องการในขั้นหนึ่งได้รับการตอบสนอง บุคคลก็จะแสวงหาความต้องการในขั้นต่อไปที่สูงขึ้น ซึ่งความต้องการที่ได้รับการตอบสนองนั้นไม่จำเป็นต้องได้รับการตอบสนองถึง 100 เปอร์เซ็นต์เต็มเสียก่อนจึงจะแสดงความต้องการในขั้นถัดไปได้
2. เมื่อความต้องการหนึ่งได้รับการตอบสนองก็จะมีความต้องการอื่นเกิดขึ้นมาอีก และความต้องการอื่นที่เกิดขึ้นมานั้นจะค่อยเป็นค่อยไป มิใช่เกิดขึ้นอย่างทันที

3. มาสโลว์เสนอความต้องการไว้ 7 ชั้น แต่เวลากล่าวโดยทั่วไปมักจะกล่าวเพียง 5 ชั้นเท่านั้น คือ กล่าวถึงชั้น "การรับรู้ตนเองตามสภาพ" หรือ "การตระหนักในความสามารถของตนเอง" ทั้งนี้เพราะความต้องการในชั้นที่ 6 และ 7 เป็นคุณสมบัติของบุคคลที่ได้พัฒนาความต้องการของตนมาถึงชั้นที่ 5 แล้ว

จากทฤษฎีแรงจูงใจไผ่ล้มฤทธิ์ของแมคเคลแลนด์ ที่กล่าวถึงแรงจูงใจไผ่ล้มฤทธิ์ว่าเป็นความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ลุล่วงไปด้วยดี โดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ ซึ่งความปรารถนาจะบรรลุผลสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นจะต้องรู้จักตนเองตรงตามสภาพ ตามลำดับชั้นความต้องการชั้นที่ 5 ของมาสโลว์ นั่นคือ ยอมรับตนเองทั้งในส่วนบกพร่องและส่วนดี รู้ทั้งจุดอ่อนและตระหนักในความสามารถของตนเอง พร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นที่มีต่อตนเอง ซึ่งสภาพการณ์ดังกล่าวนี้จะช่วยให้บุคคลใช้ความสามารถของตนที่มีอยู่อย่างเต็มที่

4. ทฤษฎีแรงจูงใจไผ่ล้มฤทธิ์ของแอคคินสัน

แอคคินสัน (ประสาธ อิศรปริตตา. 2522 : 23 ; อ้างอิงมาจาก Atkinson. 1964) ได้คิดทฤษฎีแรงจูงใจไผ่ล้มฤทธิ์โดยเขาเชื่อว่า สิ่งกระตุ้นหรือแรงผลักดันที่จะทำให้บุคคลประกอบกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อมุ่งผลล้มฤทธิ์ (T_u) นั้นขึ้นอยู่กับผลบวกขององค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. สิ่งโน้มน้าวจิตใจที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ (T_u) ซึ่งได้แก่ผลคูณของ

1.1 แรงจูงใจที่จะมุ่งสู่ความสำเร็จ (M_u)

1.2 โอกาส (Probability) ที่จะประสบความสำเร็จ (P_u)

1.3 ค่าของสิ่งล่อใจ (Incentive Value) ที่จะนำไปสู่เป้าหมายของความสำเร็จในกิจกรรมนั้น (I_u)

2. สิ่งโน้มน้าวจิตใจที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว (T_{-u}) ซึ่งขึ้นอยู่กับผลคูณของ

2.1 แรงจูงใจที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว (M_{-u})

2.2 โอกาสที่จะประสบความสำเร็จ (P_{-u} ซึ่งเท่ากับ $1-P_u$)

2.3 ค่าของสิ่งล่อใจที่จะนำไปสู่เป้าหมายของความล้มเหลว (I_{-u} ซึ่งเท่ากับ $1-I_u$)

ค่านี้ปกติจะมีค่าเป็นลบ

3. สิ่งยั่วยุองค์ประกอบจากภายนอก (Extrinsic Tendency หรือ T_{ext}) ซึ่งทำให้บุคคลปรารถนาอยากจะทำกิจกรรมนั้น

สรุปทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแอคคินสันในรูปแบบการได้ดังนี้

$$\begin{aligned} T_a &= T_o + T_{-f} + T_{ext} \\ &= (M_a \times P_a \times I_a) + (M_{-f} \times P_f \times I_f) + T_{ext} \end{aligned}$$

5. ทฤษฎีระดับการจูงใจในการเรียนของเรย์ ชิมป์สัน

เรย์ (ชม ภูมิภาค. 2523 : 9 ; อ้างอิงมาจาก Ray. n.d.) ได้แยกระดับแรงจูงใจในการเรียนในชั้นเรียนออกเป็นดังนี้

1. ทำเพราะความกลัว
2. ทำเพราะรางวัลภายนอก โดยไม่เข้าใจความมุ่งหมายของครู เช่น ต้องการคะแนน

คะแนน

3. เข้าใจวัตถุประสงค์ของครูซึ่งตนเองไม่เห็นด้วย แต่ทำเพื่อรางวัลภายนอก
4. เข้าใจวัตถุประสงค์ของครูซึ่งตนยอมรับ โดยมีได้มีส่วนร่วมวางวัตถุประสงค์นั้น

แต่ปฏิบัติตาม

5. ตั้งวัตถุประสงค์เอง และได้รับการช่วยเหลือจากบุคคลอื่นน้อยที่สุด ปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นั่นเอง การจูงใจเช่นนี้ถือว่าการจูงใจในระดับสูงสุด

จากทฤษฎีการจูงใจในการเรียนของเรย์ ชิมป์สัน จะพบว่าขั้นต่ำสุดคือ กระทำเพราะความกลัว กระทำเพราะต้องการรางวัลภายนอก แล้วก็พัฒนาไปสู่ขั้นที่สูงที่สุดคือการกระทำเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของตนเองโดยไม่หวังผลประโยชน์ที่จะได้รับจากบุคคลอื่น

6. ทฤษฎีแรงจูงใจของไฮน์สไตน์

ไฮน์สไตน์ (พระเทพเวที. 2532 : 35 - 38 ; อ้างอิงมาจาก Einstein. n.d.) ได้กล่าวถึงการเกิดแรงจูงใจว่ามีอยู่ 3 ประการคือ

1. เกิดขึ้นเพราะความกลัว ความกลัวซึ่งเกิดจากการบังคับ การใช้กำลังบีบข่ม หรือใช้อำนาจครอบงำงาน การแรงจูงใจที่เกิดจากความกลัวนี้ถือว่าเป็นแรงจูงใจทางลบ

2. เกิดจากความต้องการทะเยอทะยาน (Ambitious Desire) ได้แก่ ความไฝ่สูง ไฝ่ทะเยอทะยาน อยากดี อยากเด่น แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

2.1 ระดับที่ 1 เป็นความปรารถนาที่จะได้รับการยอมรับ (Desire for Approval or Desire for Recognition) ไอน์สไตน์ มีความคิดว่าการอยากให้บุคคลอื่นคำนึงถึง เอาใจใส่ เอื้ออาทร เห็นอกเห็นใจ เป็นสิ่งที่ดีงาม เป็นเครื่องผูกพันมนุษย์ไว้ให้สามารถอยู่ร่วมกันได้ด้วยดี

2.2 ระดับที่ 2 เป็นความปรารถนาหรือความทะเยอทะยานอยากมีอำนาจ อยากเด่น หรือเหนือบุคคลอื่น ครองำบุคคลอื่น อยากให้บุคคลอื่นยอมรับว่าฉันเก่งกว่าแน่กว่า (Ambitious Desire for Authority and Distinction) ความปรารถนาที่ไอน์สไตน์ บอกว่าเป็นอันตรายต่อสังคม และไม่มีผลดีต่อตัวเอง

3. Loving interest in the object and desire for truth and Understanding คือ ความสนใจใฝ่รักในสิ่งนั้น ๆ และความปรารถนาต่อสัจธรรม และปัญญา แรงจูงใจประเภทนี้ไอน์สไตน์ถือว่าเป็นแรงจูงใจที่สำคัญที่สุด

7. ทฤษฎีแรงจูงใจตามแนวพุทธศาสนา

ในทางพุทธศาสนา ได้กล่าวถึงแรงจูงใจที่ผลักดันให้มนุษย์มีพฤติกรรมต่าง ๆ ว่ามี 4 ประการ (พระเทพเวที. 2532 : 38 - 44) ได้แก่

1. แรงจูงใจที่เกิดจากความกลัวที่เรียกว่า "ภยะ" หรือความกลัวการถูกลงโทษ ความกลัวการถูกลงโทษนี้เป็นแบบที่หยาบของความกลัว เป็นความกลัวที่ซ่อนความกลัว นั่นคือเป็นความกลัวที่มนุษย์สร้างซ้อนขึ้นมาอีกชั้นหนึ่งจากความกลัวภัยอันตรายสามัญที่เป็นพื้นฐานอยู่ก่อนแล้ว มนุษย์ที่กำลังอำนาจมากกว่ามักจะหาประโยชน์จากความกลัวนี้ โดยยกเอาภัยอันตรายที่มนุษย์กลัวอยู่แล้วขึ้นมาพูดว่า ถ้ามนุษย์ที่อยู่ใต้อำนาจ กระทำหรือไม่กระทำอย่างนั้น ๆ ก็จะทำให้เกิดภัยอันตรายขึ้น ความกลัวเหล่านี้เป็นแรงจูงใจหรือแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้มนุษย์ปลุกปั่นกระทำการต่าง ๆ เช่น แสวงหาอาหาร จัดสร้างที่อยู่อาศัย เร่งรัดป้องกันอันตราย และเตรียมการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ความกลัวทั่ว ๆ ไปนี้มีหลายระดับเริ่มตั้งแต่ความกลัวที่หยาบจนถึงความกลัวที่ปราณี

ซึ่งไม่เกี่ยวกับการลงโทษจากบุคคลอื่นหรืออำนาจบังคับใด ๆ เช่น กลัวความเลื่อม ความทุกข์ เป็นต้น

2. แรงจูงใจที่อยากได้รับรางวัลหรืออยากได้รับผลตอบแทนต่อการกระทำของตน ในลักษณะที่มีผู้มอบให้หรือมีอำนาจศักดิ์สิทธิ์ดลบันดาล แรงจูงใจแบบนี้ก็คล้ายกับความกลัว คือ อาจจะพยายามมากจนไม่ใช่ความดีงาม ไม่มีคุณค่าทางจริยธรรมอย่างแท้จริง แรงจูงใจชนิดนี้ทางพุทธศาสนาเรียกว่า "ตัณหา" เป็นแรงจูงใจที่อยากได้รับวัตถุสิ่งบำรุงบำเรอปรนเปรอความสุขส่วนตัวหรือจะเรียกแบบปัจจุบันก็คือแรงจูงใจแบบธุรกิจ การให้รางวัลก็คือ การใช้ประโยชน์จากความอยากได้ของมนุษย์ โดยยกเอาสิ่งที่บุคคลอยากได้ขึ้นมาเป็นเครื่องล่อ และกำหนดการกระทำหรือไม่กระทำบางอย่างขึ้นมาเป็นเงื่อนไขสำหรับการที่จะได้เครื่องล่อนั้น ๆ แรงจูงใจแบบนี้ย้อมนำมาซึ่งความโลภ การแย่งชิง เอาเปรียบ ทุจริต โกง ตลอดจนการพยายามหาทางให้ได้ผลประโยชน์หรือสิ่งที่อยากได้โดยทางลัด แรงจูงใจที่เกิดจากตัณหาหรือความอยากนี้แบ่งออกได้เป็น 3 จำพวก ได้แก่

2.1 กามตัณหา คือ ความอยากในสิ่งที่น่าใคร่ น่าปรารถนา น่าพอใจในรูป รส กลิ่น เสียง และสัมผัส

2.2 ภวตัณหา คือ ความอยากเป็นโน่น เป็นนี่ เช่น อยากเป็นดารา อยากเป็นเศรษฐี เป็นต้น

2.3 วิภวตัณหา คือ ความอยากไม่เป็นโน่นเป็นนี่ อยากพ้นไปจากภาวะที่ไม่ปรารถนา ตัณหาทั้ง 3 จำพวกนี้ทำให้เกิดอุปทาน คือความยึดมั่นถือมั่น และทำให้เกิดเจตจำนงในการกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ (ชัยพร วิชชาวุธ. 2525 : 137)

3. แรงจูงใจที่เกิดจากความอยากเด่น อยากเหนือบุคคลอื่น อยากครอบงำเอาชนะผู้อื่น หรือความมกัใหญ่ไฝสูง ใฝ่เด่น ซึ่งแรงจูงใจนี้ทางพุทธศาสนาเรียกว่า "มานะ" มานะในทางพุทธศาสนาถือว่าเป็นกิเลส มานะนี้ช่วยทำให้มนุษย์เกิดความภูมิใจมีความเคารพในตนเอง

4. แรงจูงใจที่ถูกต้องที่แท้จริงที่พึงปรารถนาทางพุทธศาสนาเรียกว่า "ฉันทะ" ฉันทะ แปลว่า ความรัก ความอยาก ความปรารถนา ความพอใจ ฉันทะนี้แบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ

4.1 เป็นความใฝ่รู้ อยากรู้ ปรารถนาจะรู้ ปรารถนาจะเข้าถึงตัวลัทธิธรรม

4.2 เป็นความไม่ดี ไม่ความดี อยากได้ดี ความไม่ปรารถนาในสิ่งที่ดีงาม คือ ต้องการทำให้สิ่งที่ดีงามเกิดขึ้น ต้องการทำให้สิ่งที่ดีงามให้เกิดเป็นจริงขึ้น เมื่อต้องการทำให้สิ่งที่ดีงามเกิดเป็นจริงขึ้น บุคคลก็ต้องกระทำหรือไม่ว่าจะทำให้เกิดความรักในการทำงานหรือรักงาน เวลาทำงานก็จะทำอย่างมีความสุข

จากทฤษฎีแรงจูงใจตามแนวพุทธศาสนาที่กล่าวมาแล้ว พบว่ามีความคล้ายคลึงกับทฤษฎีแรงจูงใจของไฮน์สไตน์ และทฤษฎีลำดับขั้นตามความต้องการตามแนวคิดของมาสโลว์ โดยเริ่มจากขั้นต่ำที่เน้นความปลอดภัยทางร่างกายแล้วพัฒนาไปสู่ขั้นที่สูง ๆ คือมีแรงจูงใจในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองปราศจากการบังคับ หรือได้รับรางวัล แต่กระทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้เข้าถึงสัจธรรมที่แท้จริง

จากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจิตใจและเป็นแรงจูงใจในขั้นสูงที่บุคคลสามารถพัฒนาไปสู่จุดแห่งความปรารถนาได้โดยบุคคลต้องอาศัยการเรียนรู้ให้สามารถตระหนักในตนเองได้อย่างแท้จริง

วิวัฒนาการแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ในการเรียน

การพัฒนาแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ในการเรียนให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน มีประโยชน์ต่อบุคคลที่แวดล้อมและมีประโยชน์ต่อประเทศชาติด้วย ละม้ายมาศ ศรทัตต์ (สุขสมร ประพัฒน์ทอง และดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2523 : 24 - 25 ; อ้างอิงมาจาก ละม้ายมาศ ศรทัตต์. 2509) กล่าวว่าลักษณะไม่สัมฤทธิ์สูงนั้นควรจะเป็นลักษณะที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนไทย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศทางเศรษฐกิจ ดังนั้นจึงมีบุคคลหลายท่านที่ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ไว้ ดังนี้

ชม ภูมิภาค (2523 : 9) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนว่า ควรเป็นการวางแผนร่วมกันระหว่างครูและนักเรียนซึ่งมีหลักดังนี้

1. พยายามให้การจูงใจที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์
2. คึกขานักเรียนทุกคนเพื่อค้นหาการจูงใจของเขา
3. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน

4. พยายามจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียน
5. ก่อนวางแผน ครูต้องศึกษาชุมชนและศึกษาสมุดรายงานของนักเรียนแต่ละคน
6. วางแผนไว้หลาย ๆ อย่างในการเริ่มงานกับนักเรียนและพร้อมจะเปลี่ยนแปลงได้
7. หากนักเรียนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นครูก็เสนอแนะคำถาม เช่น จะปรับปรุงอย่างไรจึงจะดี
8. อภิปรายถึงวิธีที่ทุกคนในชั้นเรียนอยากกระทำ
9. สรุปวิธีการอันเป็นที่ยอมรับกันทุกคนในชั้นเรียน
10. วางแผนอย่างละเอียด กำหนดเวลาของขั้นตอนต่าง ๆ ตลอดจนกำหนดความรับผิดชอบของกลุ่มต่าง ๆ

สุขสมร ประพัฒน์ทอง และดวงเดือน พันธมนาวิน (2523 : 31) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาพฤติกรรมไฝล้มฤทธิ์ ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. การจัดให้มีงานที่มีคุณค่าสำหรับเด็ก เนื่องจากได้พบในการวิจัยว่านิทานที่กระตุ้นแรงจูงใจไฝล้มฤทธิ์ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจิตลักษณะของเด็กได้อย่างเด่นชัดในเรื่องพฤติกรรมไฝล้มฤทธิ์และความตั้งใจในการทำงาน แก้ปัญหาที่ยากได้ นิทานที่สามารถจะกระตุ้นแรงจูงใจไฝล้มฤทธิ์ของเด็กควรมีคุณสมบัติดังนี้คือ แสดงให้เห็นความมานะพยายามของตัวเอกที่จะฟันฝ่าอุปสรรคและมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ จนบรรลุผลสำเร็จได้ หรืออาจจะเป็นเรื่องที่แสดงถึงความมานะพากเพียรที่จะพยายามให้บรรลุมาตรฐานที่สูงขึ้นไปอีก และทำให้เด็กเข้าใจในเนื้อเรื่องและจุดที่เน้นพฤติกรรมไฝล้มฤทธิ์ของตัวละคร โดยผู้เล่านิทานจะเน้นในจุดนั้นให้ชัดเจน พร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบเองและให้เด็กแสดงท่าทางประกอบการเข้าใจของเด็กในจุดที่เป็นพฤติกรรมไฝล้มฤทธิ์ด้วย
2. การอบรมเลี้ยงดูให้พึ่งตัวเองเร็ว (ในช่วงอายุ 3 - 5 ปี) มีความสำคัญต่อพฤติกรรมไฝล้มฤทธิ์มาก การอบรมแบบพึ่งตัวเองเร็วคือการฝึกให้เด็กเริ่มทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองให้เร็วที่สุดตามวัยของเด็ก เช่น เริ่มให้เด็กล้างก้นเองเมื่อเด็กสามารถนั่งขับถ่ายเองได้เมื่ออายุประมาณ 1 ปี 6 เดือน ถึง 2 ปี ในการฝึกให้เด็กทำอะไรด้วยตนเองนั้น ไม่ได้หมายความว่าเด็กจะต้องทำได้ถูกต้องเหมือนผู้ใหญ่ แต่เราต้องการให้เด็กรู้จักทำอะไรควรทำด้วยตนเองให้เร็วที่สุด

โดยไม่ต้องพึ่งบุคคลอื่น แต่ผู้ใหญ่ก็ต้องควบคุมการปฏิบัติเองของเด็กและคอยช่วยในสิ่งที่เด็กยังทำได้ไม่เรียบร้อย

แมคเคลแลนด์ (ดาระณี พัฒนศักดิ์วิทยุ. 2533 : 29 ; อ้างอิงมาจาก McClelland. 1961 : 400 - 401) ได้เสนอแนววิธีเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

1. กระบวนการกลุ่ม เป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยมและส่งเสริมค่านิยมใหม่ ๆ เพราะกระบวนการกลุ่มเป็นวิธีการสำคัญที่เด็กจะได้เรียนรู้ที่จะมีปฏิสัมพันธ์ด้วยดีต่อความต้องการของคนอื่น
2. การเรียนรู้เกี่ยวกับการเล่นและการทำงานเป็นกลุ่ม
3. การสอนให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน รู้จักความต้องการและความรู้สึกนึกคิดของบุคคลอื่น โดยอาศัยกิจกรรมกลุ่ม
4. การช่วยให้บุคคลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จโดยการสนับสนุนทั้งทางตรงและทางอ้อม

โรเซน (ดาระณี พัฒนศักดิ์วิทยุ. 2533 : 29 - 30 ; อ้างอิงมาจาก Rosen. 1961 : 574 - 585) เสนอแนะวิธีการฝึกให้เด็กมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ดังนี้

1. การให้รางวัลแก่เด็กที่พยายามทำอะไรให้สำเร็จ บิดามารดาอาจสอนโดยการชี้แนะให้เด็กแก้ปัญหาตามลำดับขั้น จะช่วยทำให้เด็กกล้าที่จะพยายามและกระทำให้งดมาตรฐาน
2. ให้รางวัลแก่เด็กที่มีความพยายามเพื่อบรรลุความสำเร็จด้วยตนเอง
3. สภาพการดำเนินชีวิตและผลสัมฤทธิ์ของบิดา มารดา จะเป็นสิ่งที่ทำให้เด็กเกิดความต้องการความสำเร็จสูงขึ้นได้

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูให้เด็กพยายามพึ่งตนเองโดยรวดเร็วในวัยเด็ก การจัดนิทานที่กระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้แก่เด็ก การให้รางวัลแก่เด็กเมื่อเด็กมีพฤติกรรมที่ต้องการ การสร้างให้เด็กรู้จักร่วมมือในการทำงานกลุ่ม รู้จักวางแผน และการที่บิดา มารดา เป็นตัวแบบของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จะช่วยพัฒนาให้บุคคลมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นได้

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

งานวิจัยต่างประเทศ

ไนท์ และแซสเซนราธ (บุญชม ศรีสะอาด. 2524 : 44 ; อ้างอิงมาจาก Night and Sassenrath. 1966 : 14 - 17) ศึกษากลุ่มตัวอย่างในมหาวิทยาลัยอินเดีย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเป็นผู้ที่ทำงานผลิตผลได้น้อยที่สุด ทำงานเรียบร้อย ใช้เวลาน้อยที่สุดและมีความจำดีกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

รัสเซล (อุดมลักษณ์ ช้อยศิริ. 2531 : 46 ; อ้างอิงมาจาก Russel. 1969 : 236 - 266) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับ 9 ในวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาและการอ่าน ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เมทา และ คานาดา (ทศพร ประเสริฐสุข. 2525 : 75 - 76 ; อ้างอิงมาจาก Metha and Kanada. 1969) ที่ทดลองฝึกแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์แก่เด็กในระดับมัธยมศึกษาในประเทศอินเดีย โดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม หลังจากผ่านการฝึกไปแล้ว 2 ปี ผลการทดลองพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา เคมี ฟิสิกส์และคณิตศาสตร์สูงกว่ากลุ่มควบคุม นอกจากนี้ ชอง (บุญชม ศรีสะอาด. 2524 : 44 ; อ้างอิงมาจาก Song. 1971 : 2571 - A) ที่สรุปผลการวิจัยในกลุ่มนักเรียนเกษตรกรรมในเกาหลีได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในทุกวิชาที่เรียน

งานวิจัยในประเทศไทย

เมธี โพนวัฒน์ (2523 : 53 - 54) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความซื่อสัตย์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนรัฐบาลแบบสหศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความซื่อสัตย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คารณี วงษ์อยู่น้อย (2525 : 43) ศึกษาการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยใช้วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนลานน้ำผึ้ง กรุงเทพมหานคร ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ จำนวน 16 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบเฉพาะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หลังการทดลอง พบว่า นักเรียนที่ได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ได้เอกสารข้อสนเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุวรรณ ศรีขัน (2530 : 44) ศึกษาผลของการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนุกดาหาร จังหวัดนุกดาหาร แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลการทดลองพบว่า เมื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มก่อนและหลังการสอนการใช้บทบาทสมมติกับการสอนปกติ พบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มหลังการสอน พบว่า การสอนโดยการใช้การแสดงบทบาทสมมติทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

อุดมลักษณ์ ช้อยพิริยุ (2531 : 76) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบฝึกกับใช้กิจกรรมตามคู่มือครู แบ่งเป็นกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ผลการทดลองพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ฝึกทักษะการเขียนด้วยการฝึกกับนักเรียนที่ฝึกการเขียนโดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดาระณี พัฒนศักดิ์บุญ (2533 : 67) ศึกษาผลการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวัตวิทยาคม จังหวัดนครสวรรค์ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา แบ่งเป็นกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ผลการทดลองพบว่า ภายหลังจากสอนทั้งสองวิธี นักเรียนทั้งสองกลุ่มที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มหลังการสอน พบว่า นักเรียน

กลุ่มทดลองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและผลการวิจัยที่กล่าวมาแล้วทั้งต่างประเทศและในประเทศไทย สรุปได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความซื่อสัตย์ นอกจากนี้ได้มีการทดลองใช้วิธีการต่าง ๆ ที่ช่วยพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนให้สูงขึ้น เช่น การใช้บันทึก การให้คำปรึกษากลุ่ม การใช้บทบาทสมมติ การใช้ชุดการแนะแนว พบว่าวิธีการดังกล่าวสามารถช่วยพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้เพิ่มขึ้นได้

จากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวข้องกับจิตใจ เป็นความต้องการหรือความปรารถนาขั้นสูงที่แต่ละบุคคลจะพัฒนาให้บรรลุถึง ส่วนการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางนั้นอาจจะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาหรือส่งเสริมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้สูงขึ้นได้ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการจะศึกษาเกี่ยวกับผลของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงของวิทยาคม อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2535 โรงเรียนเชียงของวิทยาคม อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีเชาวน์ปัญญาอยู่ในระดับปานกลาง และมีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวปานกลาง จำนวน 35 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงของวิทยาคม อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีเชาวน์ปัญญาอยู่ในระดับปานกลาง และมีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวปานกลาง ที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองและได้รับการสุ่มอย่างง่ายจำนวน 16 คน จากประชากร โดยมีขั้นตอนการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. นำแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนไปให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงของวิทยาคม จำนวน 175 คนตอบ แล้วคัดเลือกเฉพาะนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา ได้จำนวน 44 คน
2. ผู้วิจัยคัดเลือกนักเรียนจากข้อ 1 จากจำนวน 44 คน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ระดับเชาวน์ปัญญาปานกลาง และมีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวปานกลาง ได้จำนวน 35 คน
3. ผู้วิจัยสัมภาษณ์นักเรียนจำนวน 35 คน เพื่อสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลอง มีผู้สมัครใจเข้าร่วมการทดลองจำนวน 33 คน

4. ผู้วิจัยสุ่มนักเรียนที่สมัครใจด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มาจำนวน 16 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งจากนักเรียนจำนวน 16 คน เพื่อเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยืดหยุ่นเป็นศูนย์กลาง
3. โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน
  - 1.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน
  - 1.2 ดำรวจลักษณะผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงของวิทยาคม โดยผู้วิจัยใช้คำถามปลายเปิดว่า ถ้านักเรียนต้องการประสบความสำเร็จในการเรียนนักเรียนควรปฏิบัติตัวอย่างไร
  - 1.3 สร้างแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน โดยปรับปรุงและดัดแปลงมาจาก แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของ ประสาท ปันท่วงกูร (2526 : 112 - 114) ดารณี วงษ์อยู่น้อย (2525 : 79 - 81) ดาระณี พัฒนศักดิ์บุญใหญ่ (2533 : 268 - 272) และคำตอบจากแบบสอบถามปลายเปิดในข้อ 1.2 ซึ่งข้อคำถามในแบบสอบถามเป็นเรื่องที่ครอบคลุมลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนตามนิยามศัพท์เฉพาะ 5 ด้าน คือ ความทะเยอทะยานในการเรียน การพึ่งตนเองในการเรียน ความกระตือรือร้นในการเรียน การรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน และ การวางแผนในการเรียน ได้จำนวนทั้งสิ้น 40 ข้อ โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

1.4 นำแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนที่สร้างขึ้นไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดนิทน์ รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรศุภกุล และอาจารย์พรณิศา วาณิชการ ตรวจสอบ เพื่อปรับปรุงและคัดเลือกข้อความให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงรายจำนวน 100 คนแล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination - t) ของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำโดยใช้วิธีการทางสถิติแบบที (t - test) ในการตรวจสอบ คัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ค่า t ระหว่าง 1.775 - 7.544 แบบสอบถามที่ใช้ได้มีจำนวน 60 ข้อ

1.6 นำแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่คัดเลือกไว้ในข้อ 1.5 ซึ่งมีค่า t สูงและครอบคลุมนิยามศัพท์เฉพาะทุกด้านจำนวน 40 ข้อมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.889

ตัวอย่างแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน

คำชี้แจง ขอให้ท่านนักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วพิจารณาตอบให้ตรงกับความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่เป็นจริงที่นักเรียนปฏิบัติอยู่ให้มากที่สุด โดยเขียนเครื่องหมาย ถูก (/) ลงในช่องหลังข้อความที่กำหนดไว้ให้ 5 ระดับ ข้อมูลที่ได้จะไม่เกิดผลเสียต่อตัวนักเรียนและข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียน

ตัวอย่าง

ข้อที่	ข้อความ (ด้านความคิด)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
0	นักเรียนคิดไว้เสมอว่าในอนาคต จะต้องเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง					
ข้อที่	ข้อความ (ด้านความรู้สึก)	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
00	เมื่อถูกครูด่าทักในการทำงาน นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจ					
ข้อที่	ข้อความ (ด้านพฤติกรรม)	บ่อยครั้ง ที่สุด	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	น้อย ครั้งที่สุด
000	ขณะที่ทำการบ้านนักเรียน พยายามทำให้เสร็จเร็วบ๊วย ก่อนแล้วจึงหยุดพัก					

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนนแบบสอบถาม มี 2 ลักษณะคือ ข้อความทางบวก เป็นข้อความที่เห็นด้วยกับการกระทำ และข้อความทางลบ เป็นข้อความที่ไม่เห็นด้วยกับการกระทำ

ในข้อความทางบวกให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มากที่สุด	บ่อยครั้งที่สุด	ให้ 5 คะแนน
เห็นด้วย	มาก	บ่อยครั้ง	ให้ 4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ปานกลาง	บางครั้ง	ให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	น้อย	นาน ๆ ครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	น้อยที่สุด	น้อยครั้งที่สุด	ให้ 1 คะแนน

และในข้อที่เป็นข้อความทางลบให้คะแนนตรงข้าม

2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ความรู้เรื่องแรงจูงใจไม่ล้มฤทธิ์ ตลอดจนประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติให้คำปรึกษา เพื่อเป็นแนวทางกำหนดขั้นตอนสร้าง โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางให้เหมาะสมกับลักษณะปัญหาและผู้รับคำปรึกษา

2.2 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดนิทัศน์ รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร จัตรคุกุล และอาจารย์พรพนิต วาณิชการ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ โดยดูความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.3 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่แก้ไขตามข้อ 2.2 มาทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงของวิทยาคม อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับภาษาและเวลาที่ใช้ ให้เหมาะสมอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปใช้จริง

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ผู้วิจัยใช้เวลาทดลอง 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 2 คน คนละ 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ครั้งละ 50 นาที ตั้งแต่วันจันทร์ ถึง วันพฤหัสบดี เวลา 07.00 - 07.50 น. หรือเวลา 16.00 - 16.50 น. (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

3. โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และวิธีพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน เพื่อเป็นแนวทางกำหนดขั้นตอนสร้าง โปรแกรมให้ข้อเสนอแนะให้เหมาะสมกับลักษณะปัญหาและผู้รับข้อเสนอแนะ

3.2 สร้างโปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ คาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดนิพัทธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร นัตรศุภกุล และอาจารย์พรณิศา วาณิชการ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ โดยดูความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.3 นำโปรแกรมที่ปรับปรุงแล้วในข้อ 3.2 ไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงของวิทยาคม อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับภาษาและเวลาที่ใช้ให้เหมาะสมอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปใช้จริง

โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยใช้เวลาทดลอง 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที วันศุกร์ เวลา 07.00 - 07.50 น. หรือเวลา 16.00 - 16.50 น. (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

การดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2528 : 77) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงแบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design

กลุ่ม	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
R_E	T_{1E}	X_E	T_{2E}
R_C	T_{1C}	X_C	T_{2C}

ความหมายของสัญลักษณ์

R_E	แทน	กลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่มเป็นกลุ่มทดลอง
R_C	แทน	กลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่มเป็นกลุ่มควบคุม
T_{1E}	แทน	ทดสอบก่อนในกลุ่มทดลอง
T_{1C}	แทน	ทดสอบก่อนในกลุ่มควบคุม
X_E	แทน	การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางซึ่งใช้ในกลุ่มทดลอง
X_C	แทน	การให้ข้อเสนอแนะซึ่งใช้ในกลุ่มควบคุม
T_{2E}	แทน	ทดสอบหลังในกลุ่มทดลอง
T_{2C}	แทน	ทดสอบหลังในกลุ่มควบคุม

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ก่อนทดลองผู้วิจัยลอบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนแล้วเก็บไว้เป็นคะแนน Pretest

2. ขณะทดลองผู้วิจัยเป็นผู้ทดลองทั้ง 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
ตั้งรายละเอียด ต่อไปนี้

2.1 กลุ่มทดลอง ให้คำปรึกษาแบบยัติบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นรายบุคคล
ตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ โดยให้คำปรึกษา 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที
ในวันจันทร์ ถึง วันพฤหัสบดี เวลา 07.00 - 07.50 น. หรือเวลา 16.00 - 16.50 น.
โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 17 สิงหาคม 2535 ถึง วันที่ 1 ตุลาคม 2535

2.2 กลุ่มควบคุม ให้ข้อเสนอแนะเป็นรายบุคคลตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ โดยให้
ข้อเสนอแนะ 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ในวันศุกร์ เวลา 07.00 - 07.50 น.
หรือเวลา 16.00 - 16.50 น. โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 14 สิงหาคม 2535 ถึง วันที่ 25 กันยายน 2535

3. หลังดำเนินการทดลองผู้วิจัยวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน ทั้ง 2 กลุ่ม
ด้วยแบบสอบถามชุดเดียวกับฉบับที่สอบก่อนทดลอง แล้วเก็บไว้เป็นคะแนน Posttest

4. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 3 ไปวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานทางสถิติ

วิธีจัดการกับข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานได้แก่

1.1 ค่ามัธยฐาน

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนควอไทล์

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน

โดยใช้วิธีทางสถิติ แบบที (t - test) แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ

(ล้วน ลายยศ และอังคณา ลายยศ. 2531 : 185 - 186)

2.2 ทหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 170 - 171)

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนก่อนและหลัง การทดลอง ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบของ วิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test) (นิกา ศรีไพโรจน์. 2533 : 91 - 97)

3.2 ทดสอบความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบของ แมน วิทนี (The Mann - Whitney U Test) (นิกา ศรีไพโรจน์. 2533 : 120 - 128)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

Mdn แทน มัธยฐานของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน

Q.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน

Mdn_(diff) แทน มัธยฐานของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนที่สูงขึ้น

Q.D._(diff) แทน ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน
ของนักเรียนที่สูงขึ้น

T แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของ วิลคอกซัน (Wilcoxon Matched -
Pairs Signed Ranks Test)

U แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของ แมน - วิทนี (Mann - Whitney
U Test)

p แทน ค่าความน่าจะเป็นของค่าสถิติจากตาราง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการได้รับการให้คำปรึกษาแบบยัติบุคคลเป็นศูนย์กลาง
2. เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการได้รับข้อเสนอแนะ
3. เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยัติบุคคลเป็นศูนย์กลางกับนักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง 2, 3 และ 4 ตามลำดับดังนี้

ตาราง 2 เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการได้รับการให้คำปรึกษาแบบยัติบุคคลเป็นศูนย์กลาง

กลุ่มทดลอง	N	Mdn	Q.D.	T
ก่อนทดลอง	8	142.5	11.0	0**
หลังทดลอง	8	156.5	6.0	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 แสดงว่า ภายหลังจากการทดลองแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ หลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบยัติบุคคลเป็นศูนย์กลางนักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้น

ตาราง 3 เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนในกลุ่มควบคุมก่อนและหลัง
การได้รับข้อเสนอแนะ

กลุ่มควบคุม	N	Mdn	Q.D.	T
ก่อนทดลอง	8	133.5	6.5	0**
หลังทดลอง	8	147.5	4.0	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 แสดงว่า ภายหลังการทดลองแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน
สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ หลังจากได้รับการให้ข้อเสนอแนะ
นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้น

ตาราง 4 เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mdn _(diff)	Q.D. _(diff)	U	p
กลุ่มทดลอง	8	20.5	7.0	9**	.007
กลุ่มควบคุม	8	14.5	4.5		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง
มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะ

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทย่อความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการได้รับข้อเสนอแนะ
3. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางกับนักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง
2. นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้นหลังจากได้รับข้อเสนอแนะ
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2536 โรงเรียนเชียงของวิทยาคม อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีเชาวน์ปัญญาอยู่ในระดับปานกลาง และมีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวปานกลาง จำนวน 36 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงของวิทยาคม อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีเชาวน์ปัญญาอยู่ในระดับปานกลาง และมีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวปานกลาง ที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองและได้รับการสุ่มอย่างง่ายจำนวน 16 คน จากประชากรแล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางและกลุ่มควบคุมได้รับการให้ข้อเสนอแนะ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง
3. โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ

การดำเนินการทดลอง

1. ระยะก่อนทดลอง

เมื่อผู้วิจัยได้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแล้ว ผู้วิจัยวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มด้วยแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนแล้วเก็บไว้เป็นคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนก่อนทดลอง

2. ระยะทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองทั้ง 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 กลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาแบบยัติบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นรายบุคคลตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ โดยให้คำปรึกษา 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ในวันจันทร์ ถึง วันพฤหัสบดี เวลา 07.00 - 07.50 น. หรือเวลา 16.00 - 16.50 น. โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 17 สิงหาคม 2535 ถึง วันที่ 1 ตุลาคม 2535

2.2 กลุ่มควบคุมได้รับการให้ข้อเสนอแนะเป็นรายบุคคลตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ โดยให้ข้อเสนอแนะ 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ในวันศุกร์ เวลา 07.00 - 07.50 น. หรือเวลา 16.00 - 16.50 น. โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 14 สิงหาคม 2535 ถึง วันที่ 25 กันยายน 2535

3. ระยะหลังการทดลอง

ผู้วิจัยวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยแบบสอบถามชุดเดิม นำผลที่ได้จากข้อ 1 และ ข้อ 3 ไปวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานทางสถิติ

✓ การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบยัติบุคคลเป็นศูนย์กลาง

2. วิเคราะห์ความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการให้ข้อเสนอแนะ

3. วิเคราะห์ความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางและนักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้นหลังจากได้รับข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเชียงของวิทยาคม อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้พัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ ทั้งนี้เพราะการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ โดยเน้นให้นักเรียนระบายความรู้สึกและความคับข้องใจออกมา โดยผู้ให้คำปรึกษาให้ความช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษา

เข้าใจตนเองและมองเห็นแนวทางช่วยเหลือตนเองได้ และการที่นักเรียนได้พูดคุยถึงความรู้สึกของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ความรู้สึกท้อแท้ หดท้อกำลังใจ เบื่อหน่าย ไม่มีจุดมุ่งหมายในการเรียนลดลง นักเรียนมีความทะเยอทะยานในการเรียน มีการพึ่งตนเองในการเรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียน มีการรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน และมีการวางแผนในการเรียน ทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้นภายหลังการได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ซีแมน และแรสกิน (วัชร ทรนิย์มี. 2533 : 54 ; อ้างอิงมาจาก Seeman and Raskin. 1953) ที่พบว่าการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาปรับตัวได้ดีขึ้นทั้งทางด้านการศึกษาและการทำงาน

คือมีผลสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและมีนิสัยในการเรียนดีขึ้น มีนิสัยในการปฏิบัติงานดีขึ้นมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายเพิ่มขึ้นตลอดจนสามารถปรับปรุงสัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แอนดรูว์ (จงกล หงสุรัตน์. 2534 : 42 ; อ้างอิงมาจาก Andrew. 1971 : 93 - 96) ที่ศึกษาเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบร้อเจอร์สกับวิธีผ่อนคลายกล้ามเนื้อ เนื้อที่มีต่อความวิตกกังวลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีสติปัญญาปานกลาง ปรากฏว่าวิธีทั้งสองสามารถลดความวิตกกังวลของนักเรียนลงได้และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นพอ ๆ กัน

จากการวิจัยครั้งนี้และผลการวิจัยที่สอดคล้องดังกล่าวย่อมแสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางสามารถพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นได้

2. นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้นหลังจากได้รับข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 2 แสดงให้เห็นว่า การให้ข้อเสนอแนะเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ใช้พัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนให้สูงขึ้นได้ ทั้งนี้เพราะการให้ข้อเสนอแนะเป็นวิธีการให้ข้อมูลที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน โดยให้นักเรียนอ่านกรณีตัวอย่างของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนที่ประสบความสำเร็จ วิเคราะห์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนให้เกิดขึ้นกับตนเอง และนักเรียนได้มีโอกาสซักถามเมื่อมีข้อสงสัย ทำให้นักเรียนได้เห็นแนวทางในการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนให้เกิดขึ้นในตนเองได้ จากการที่ผู้วิจัยได้ทดลองกับกลุ่มควบคุมด้วยตนเองพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมการทดลองมีความตั้งใจ

อ่านเอกสารกรณีตัวอย่างและซักถามเมื่อมีข้อสงสัย ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความต้องการที่จะพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนให้เกิดขึ้นกับตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดารณี วงษ์อยู่น้อย (2525 : 43) ที่พบว่านักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นหลังจากได้รับข้อเสนอแนะ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อีระ มุลธิยะ (2530 : 52) ที่พบว่านักเรียนเมื่อตระหนักถึงการปรับตัวทางอารมณ์สูงขึ้นหลังได้รับข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้และผลการวิจัยที่สอดคล้องดังกล่าวย่อมแสดงให้เห็นว่าการให้ข้อเสนอแนะสามารถพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นได้

3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3 แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางสามารถพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนได้ดีกว่าการให้ข้อเสนอแนะ ถึงแม้ว่านักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้นหลังได้รับข้อเสนอแนะ แต่เมื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของทั้งสองกลุ่มแล้ว กลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับข้อเสนอแนะ ทั้งนี้เพราะการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางมุ่งให้ผู้รับคำปรึกษามีความรู้สึกนึกคิดต่อตนเองตรงกับข้อเท็จจริงเพิ่มขึ้น โดยมีความทะเยอทะยานในการเรียน มีการพึ่งตนเองในการเรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียน มีการรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน มีการวางแผนในการเรียน สามารถแก้ปัญหาตนเองได้ ดังที่วัชร ทรัพย์มี (2533 : 42 - 43) กล่าวว่าผู้ให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางจะช่วยจัดหรือลดความทุกข์ทางอารมณ์และความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษา ช่วยให้เขาได้พิจารณาตนเองและสิ่งแวดล้อมตรงตามข้อเท็จจริง สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การที่ผู้วิจัยเป็นครูแนะแนว โรงเรียนเชียงของวิทยาคม ทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองไว้วางใจ อบอุ่นใจ ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษามีบรรยากาศที่น่ายินดี ทำให้ผู้รับคำปรึกษากล้าที่จะระบายความรู้สึก ความทุกข์ใจ ความอัดอั้นตันใจที่เก็บกดไว้ออกมาได้เต็มที่ โดยผู้ให้คำปรึกษายอมรับผู้รับคำปรึกษาโดยปราศจากเงื่อนไขและเข้าใจเขาอย่างจริงใจ ซึ่งในกลุ่มควบคุมที่ได้รับข้อเสนอแนะไม่มีโอกาสได้

กระทำสิ่งเหล่านี้ จึงทำให้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนเพิ่มขึ้นน้อยกว่า

ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อีระ มุลธิยะ (2530 : 52) ที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรอกเจอร์สมีอัตราโน้มน้าด้านการปรับตัวทางอารมณ์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับข้อสนเทศ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จงกล หงสุพันธ์ (2534 : 64) ที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรอกเจอร์สมีการปรับตัวดีขึ้นกว่านักเรียนที่ได้รับข้อสนเทศ

จากการวิจัยในครั้งนี้และผลการวิจัยที่สอดคล้องดังกล่าว ย่อมแสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางสามารถพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนได้ดีกว่าการให้ข้อสนเทศ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าควรนำวิธีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางและวิธีการให้ข้อสนเทศไปพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนได้ทั้งสองวิธี โดยเลือกใช้ตามความสะดวกและเหมาะสม

1.2 ควรมีการฝึกอบรมครูแนะแนวและผู้ที่เกี่ยวข้องให้สามารถใช้เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางจนเกิดความชำนาญเพื่อนำไปพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 ควรมีการทดลองให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาในระดับชั้นอื่น ๆ

2.2 ควรมีการทดลองเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นรายบุคคลและเป็นรายกลุ่ม เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน

2.3 ควรมีการติดตามผลการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นระยะ ๆ เช่น 6 เดือน 1 ปี เป็นต้น เพื่อศึกษาความคงทนของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. ผลการพัฒนาการศึกษาและแนวทางการพัฒนาการศึกษาในอนาคต. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2531.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพของการมัธยมศึกษา (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ : ปีเอส พรินติ้ง แอนด์บลิเตชัน, 2531.
- คมเพชร จัตตุกุล. ทฤษฎีการให้คำปรึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- จกมล หงส์พันธ์. ผลการให้คำปรึกษาแบบโรเจอร์สที่มีต่อการปรับตัวในครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร เมืองพิทยา จังหวัดชลบุรี ปรินทิพินธ์ กค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- เจียรนัย ทรงชัยกุล. "จิตวิทยาพื้นฐานในการให้คำปรึกษา," ใน จิตวิทยาและสังคมวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว. หน้า 725 - 768. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.
- ชม ภูมิภาค. "การวางแผนร่วมกับนักเรียน," การศึกษา. 16(2-3) : 8 - 9 ; มีนาคม - มิถุนายน 2523.
- ชัยพร วิชชาวุธ. มูลลารจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- ชุตินันท์ แจ่มจรัส. การให้คำปรึกษาเชิงปฏิบัติการ. ฉะเชิงเทรา : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา, 2530.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2518.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. แบบแผนการทดลองและสถิติ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

ดารณี วงษ์น้อย. การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม.

ปริชญานันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2525. อุดลำนเา.

ดาระณี พัฒนศักดิ์บุญ. ผลของการใช้ชุดแนะแนวที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวัตวิทยาคม จังหวัดนครสวรรค์.

ปริชญานันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2533. อุดลำนเา.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. "วิธีอบรมเลี้ยงดูและลักษณะเด็กไทยตอนที่ 1 ลักษณะที่เอื้อต่อการ
พัฒนาประเทศ," ศทเศรษฐศาสตร์. 19 : 35 - 41 ; กุมภาพันธ์ 2519.

ดวงมณี จงรักษ์. จิตวิทยาการให้คำปรึกษา. เชียงใหม่ : ภาควิชาจิตวิทยา

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2630.

ณิมาภรณ์ นิลกาญจน์. ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบรายบุคคลต่อการลดความเครียด
ของผู้ป่วยติดเ้าโรอื่นในระยะถอนพิษยา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อุดลำนเา.

ทศพร ประเสริฐสุข. การสร้างโมเดลการลงแบบกระบวนการกลุ่ม เพื่อพัฒนาแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับเด็กด้อยลั้ฤทธิ์. วิทยานิพนธ์ ค.ด. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อุดลำนเา.

ทองเรือน อมรชกุล. เทคนิคเบื้องต้นในการให้คำปรึกษา. พิษณุโลก : ภาควิชาการแนะแนว
และจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2519.

ธีระ มุลธิยะ. ผลการให้คำปรึกษาแบบโรเจอร์สที่มีต่อการพัฒนาอึดมโนทัศน์การปรับตัว
ทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม.

ปริชญานันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2526. อุดลำนเา.

นันทิกา แยมสรวล. ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษาแนะแนว. นครปฐม : ภาควิชา

จิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2523.

นิภา ศรีไพโรจน์. สถิติอนพาราเมตริก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอ เอส พริ้นติ้งเฮาส์, 2533.

บุญชม ศรีสะอาด. รูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน. ปริญญาโท กค.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.

ประสาธน์ ภัทรวงศ์. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในวิชาวิทยาศาสตร์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการคิดแบบอเนกนัย. ปริญญาโท กค.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2516. อัดสำเนา.

ประสาธน์ อิศรปริตตา. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : กราฟิคอาร์ต, 2522.

ปราณี เถกิงพล. การแนะแนวและการให้บริการปรึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์การพิมพ์. 2529.

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : นิตยภัฏอักษร, 2525.

นเยาว์ พูลเจริญ. เปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับแบบรายบุคคลที่มีต่อการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาลโรงพยาบาลรามธิบดี. ปริญญาโท กค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.

พรรณราย ทวันยะประภา. จิตวิทยาการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : นำอักษรการพิมพ์, 2528.

พรรณี ชูทัย เจนจิต. "แรงจูงใจและความต้องการ" ใน จิตวิทยาและสังคมวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว. หน้า 285 - 329. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,

2533.

พระเทพเวที. การศึกษาที่สาละวนฐานแห่งภูมิปัญญาไทย. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, 2532.

พระราชวรภู่. ทางสายกลางของการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, 2530.

- แพทเทอร์สัน, ซี เอช. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาในโรงเรียน. แปลจาก
An Introduction to Counseling in the school. โดย วัยรี ทรัพย์มี.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- มานิดา ทองทวี. ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบรายบุคคลต่อการลดความเครียดของ
ผู้ป่วยติดเฮโรอีนในระยะถอนพิษยา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.
- เมธี โพธิ์พัฒน์. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ และความซื่อสัตย์
ของเด็กไทย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- รุ่งเรือง ธงศิลา. ผลของการจัดการเรียนเพื่อรอบรู้ (Mastery Learning) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนในการเรียนโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2527. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
บริษัทศึกษาพรจำกัด, 2531.
- วัยรี ทรัพย์มี. ทฤษฎีและกระบวนการให้บริการปรึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์, 2533.
- วัยรี ธวัชคำ. จิตวิทยาแนะแนวและให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2523.
- วาสนา แฉล้มเขต. ผลการให้คำปรึกษาแบบโรเจอร์สต่อการลดปัญหาทางอารมณ์. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- วิชาการ, กรม. คู่มือประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช
2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : ส่องเสริมวิชาการพิมพ์, 2525.
- สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน. ประมวลข้อมูลสถิติที่สำคัญของประเทศไทย พ.ศ. 2530 (ฉบับพิเศษ)
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2530.

สุขสมร ประพัฒน์ทอง และดวงเดือน พันธมนาวิน. "การใช้งานกระตุ้นพฤติกรรมไฝ่ล้มฤทธิ์

ในเด็กไทย" การวิจัยทางการศึกษา. 10 : 24 - 33; มีนาคม 2523.

สุชาติ สุธรรมรักษ์. เอกสารประกอบการสอนวิชา จิต 101 จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ :

ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปทุมวัน, 2531.

สุโท เจริญสุข. เทคนิคเบื้องต้นในการแนะแนวให้คำปรึกษาและจิตบำบัด. กรุงเทพฯ :

โอเดียนสโตร์, ม.ป.ป.

สุนจน์ ลิ้นสูงศ์วัฒน์. การสร้างแบบทดสอบวัดแรงจูงใจไฝ่ล้มฤทธิ์ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3

ในจังหวัดบุรีรัมย์. ปรินิพนธ์ กค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

สุรางค์ ไคว่ตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2533.

สุวรรณ ตริกัน. ผลของการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อแรงจูงใจไฝ่ล้มฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยม

ศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร. ปรินิพนธ์ กค.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

โสภา ชูนิกุลชัย. ความรู้เบื้องต้นทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ.ส., 2529.

อุดมลักษณ์ ช้อยทิพย์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิงสร้างสรรค์ และแรงจูงใจ

ไฝ่ล้มฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้แบบฝึกกับใช้กิจกรรมตามคู่มือครู.

ปรินิพนธ์ กค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
อัดสำเนา.

อารยา จิยะจันทร์. ผลของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ที่มีต่ออารมณ์เศร้าของ

ผู้สูงอายุในคลินิกผู้สูงอายุ ศูนย์บริการสาธารณสุข 24 บางเขน กรุงเทพฯ. ปรินิพนธ์

กค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

- Beck, Robert C. Motivation : Theories and Principles. 3rd ed.
New Jersey : Prentice - Hall, 1990.
- Beck, Ross. Human Motivation and Emotion. 2nd ed. New York :
John Wiley & Sons, 1988.
- Corey, Gerald F. Theory and Practice of Counseling and Psychotherapy.
California : Wadsworth Publishing Company, 1977.
- Framken, Robert E. Human Motivation. California : Wadsworth Publishing
Company, 1982.
- Gustad, J.W. " The Definition of Counseling," in R.F. Berdie Ed, Roles
and Relationships in Counseling. Minneapolis : University of
Minnesota Press, 1953.
- Hansen, James C., Richard R. Stevic and Richard W. Wanner. Counseling
Theory and Process. 4th ed. Massachusetts : Allyn and Bacon,
1986.
- Hansen, James C., Richard W. Warner and Elsie J. Smith. Group
Counseling : Theory and Process. 2nd ed. Boston : Houghton
Mifflin Company, 1980.
- Ivey, Allen E., Mary Bradfand Ivey and Lynn Simek - Downing. Counseling
and Psychotherapy. 2nd ed. New Jersey : Printice - Hall,
1987.
- McClelland, David C. and others. The Achievment Motive. New York :
Appleton - Century Crofts, 1953.
- McClelland, David C. Human Motivation. New York : Scott Foresman and
Company, 1985.
- Patterson, C. H. Theories of counseling and Psychotherapy. New York :
Harper & Row, 1965.
- Perez, Joseph F. Counseling : Theory and Practice. Massachusetta :
Addison - Wesley, 1965.

Rao, S Narayana. Counseling Psychology. New Delhi : Tata McGraw - Hill, 1981.

Rogers, Carl R. Counseling And Psychotherapy. Massachusetta : The Riberside Press, 1942.

Weiner, Bernard. "Attribution Theory, Achievement Motivation, and the Educational Process," in Review of Educational Research. V 42 : p 203 - 215. Washington, D.C. 1972.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน
2. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน
3. ค่าคะแนนดิบของกลุ่มตัวอย่าง

แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นการถามเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมของนักเรียน
ในเรื่องการเรียน มีลักษณะการวัด 5 ระดับ ไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด เพราะแต่ละคนย่อมมี
ความรู้สึกนึกคิดแตกต่างกัน สิ่งสำคัญที่สุดขอให้นักเรียนตอบให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของ
นักเรียนให้มากที่สุด คำตอบที่ได้จะไม่กระทบกระเทือนต่อผลการเรียนของนักเรียนและจะเก็บไว้
เป็นความลับแต่จะนำไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวนักเรียนมากที่สุด

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนเพียง
ช่องเดียวในแต่ละข้อ

ข้อที่	ข้อความ (ด้านความคิด)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1.	นักเรียนคิดเสมอว่าในอนาคตจะต้อง เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.	นักเรียนคิดว่าการทบทวนบทเรียน บ่อย ๆ จะช่วยให้การเรียน มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.	นักเรียนคิดว่าการทำคะแนนใน การเรียนให้ได้สูง ๆ ด้วยตนเองนั้น เป็นสิ่งที่น่าภูมิใจ.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	ข้อความ (ด้านความคิด)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
4.	นักเรียนคิดว่าการทำแบบฝึกหัด เป็นสิ่งจำเป็นในการเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
5.	นักเรียนคิดว่าการทำคะแนนใน การสอบให้ได้สูง ๆ นั้น บางครั้ง ต้องอาศัยโชค.....	.....	.....	.....	.....	.....
6.	นักเรียนคิดว่า การตรงต่อเวลา เป็นเรื่องที่สำคัญ.....	.....	.....	.....	.....	.....
7.	นักเรียนคิดว่า ก่อนจะดูโทรทัศน์ควร ทำแบบฝึกหัดให้เรียบร้อย.....	.....	.....	.....	.....	.....
8.	นักเรียนคิดว่า เมื่อลงมือทำงานแล้ว ควรที่จะทำให้เสร็จ.....	.....	.....	.....	.....	.....
9.	นักเรียนคิดว่าการทำงานให้ประสบ ผลสำเร็จควร ไตร่ตรองให้รอบคอบ..	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	ข้อความ (ด้านความรู้สึก)	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10.	นักเรียนรู้สึกท้อใจเมื่อเรียนร่วมกับ เพื่อนที่เก่งกว่า.....	.....	.....	.....	.....	.....
11.	เมื่อเรียนนาน ๆ นักเรียนรู้สึก เบื่อหน่าย.....	.....	.....	.....	.....	.....
12.	นักเรียนรู้สึกท้อแท้เมื่อตอบคำถาม ของครูไม่ได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
13.	นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายในเวลาทำ แบบฝึกหัดที่ยาก ๆ.....	.....	.....	.....	.....	.....
14.	นักเรียนรู้สึกท้อใจ เวลาถูกครูตำหนิ เกี่ยวกับข้อบกพร่องในการทำ แบบฝึกหัด.....	.....	.....	.....	.....	.....
15.	นักเรียนรู้สึกภูมิใจมากเมื่อมีเพื่อน คอยช่วยเหลือในขณะทำแบบฝึกหัด....	.....	.....	.....	.....	.....
16.	เวลานักเรียนไม่เข้าใจบทเรียน นักเรียนรู้สึกหงุดหงิด เมื่อต้องไป ปรึกษาเพื่อนที่เก่งกว่า.....	.....	.....	.....	.....	.....
17.	นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายที่ต้องเรียน วันละ 7 ชั่วโมง.....	.....	.....	.....	.....	.....
18.	บางครั้งนักเรียนรู้สึกไม่พร้อมที่จะ เรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	ข้อความ (ด้านความรู้สึก)	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
19.	นักเรียนรู้สึกกังวลว่าจะทำงานได้ ไม่ค่อยดีเมื่อครูมอบหมายงานให้ทำ.....	.....	.....	.....	.....	.....
20.	นักเรียนรู้สึกว่าไม่ได้วางแผนเป้าหมาย ว่าเรียนไปทำไม.....	.....	.....	.....	.....	.....
21.	นักเรียนหงุดหงิดเมื่อไม่สามารถ เลือกเรียนในห้องที่มีเพื่อน ๆ ตั้งใจเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
22.	นักเรียนรู้สึกเบื่อกับที่ต้องเสียเวลาคิด ก่อนลงมือทำงาน.....	.....	.....	.....	.....	.....
ข้อที่	ข้อความ (ด้านพฤติกรรม)	บ่อยครั้งที่ ที่สุด	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อย ครั้งที่สุด
23	นักเรียนพยายามอ่านหนังสือมากขึ้น เมื่อทำคะแนนได้ไม่ดี.....	.....	.....	.....	.....	.....
24	นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ จากห้องสมุด.....	.....	.....	.....	.....	.....
25	นักเรียน เรียนวิชาที่ทดลองด้วย ตนเอง.....	.....	.....	.....	.....	.....
26	เมื่อไม่เข้าใจบทเรียนนักเรียน เฉย ๆ.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	ข้อความ(ด้านพฤติกรรม)	บ่อยครั้ง ที่สุด	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อย ครั้งที่สุด
27	เมื่อครูให้การบ้านเพียง 1 หรือ 2 ข้อ นักเรียนจะเก็บไว้ก่อนแม้ว่าจะมี เวลาพอที่จะทำได้ตอนนั้น.....	.....	.....	.....	.....	.....
28	นักเรียนอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนที่จะ เรียนวิชานั้น ๆ.....	.....	.....	.....	.....	.....
29	นักเรียนค้นคว้าความรู้จากห้องสมุด อยู่เสมอ.....	.....	.....	.....	.....	.....
30	ถ้าบทเรียนยาก นักเรียนอ่านบททวน หลาย ๆ ครั้งจนกว่าจะเข้าใจ.....	.....	.....	.....	.....	.....
31	ทุก ๆ เช้า นักเรียนจะตรวจอุปกรณ์ การเรียนก่อนไปโรงเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
32	นักเรียนทำการบ้านหลังเลิกเรียน ทุกวัน.....	.....	.....	.....	.....	.....
33	ขณะที่ครูสอนบทเรียนในชั้นเรียน นักเรียนใจลอย.....	.....	.....	.....	.....	.....
34	นักเรียนจะทำการบ้านให้เสร็จ ก่อนที่จะทำอย่างอื่น.....	.....	.....	.....	.....	.....
35	ไม่ว่างานที่ทำจะยากหรือง่ายเพียงใด นักเรียนพยายามทำงานสุด ความสามารถ.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	ข้อความ(ด้านพฤติกรรม)	บ่อยครั้ง ที่สุด	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อย ครั้งที่สุด
36	เมื่อทำการบ้านไม่เสร็จนักเรียน จะบอกครูว่าลืมไว้ที่บ้าน.....	.....	.....	.....	.....	.....
37	นักเรียนกำหนดแผนในการเลือก อาชีพ ตั้งแต่เรียนอยู่ใน มัธยมศึกษาตอนต้น.....	.....	.....	.....	.....	.....
38	นักเรียนเลือกคบเพื่อนที่ชยัน.....	.....	.....	.....	.....	.....
39	นักเรียนเคยลืมอุปกรณ์ไว้ที่บ้าน.....	.....	.....	.....	.....	.....
40	นักเรียนไม่ได้วางแผนเป้าหมาย ก่อนเข้า เรียน ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย....	.....	.....	.....	.....	.....

ตาราง 5 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน

ข้อที่	t	ข้อที่	t
1	1.931	21	1.775
2	2.286	22	5.241
3	2.718	23	4.641
4	2.40	24	4.201
5	3.333	25	4.019
6	3.537	26	6.762
7	2.620	27	6.557
8	2.760	28	4.444
9	3.464	29	4.201
10	3.162	30	3.621
11	5.479	31	5.246
12	5.687	32	4.332
13	2.916	33	7.544
14	5.967	34	5.873
15	3.936	35	3.843
16	3.699	36	4.129
17	4.415	37	3.544
18	3.944	38	4.923
19	4.748	39	2.302
20	3.974	40	3.128

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ = 0.889

ตาราง 6 แสดงคะแนนแรงจูงใจ ผู้สัมฤทธิ์ ในการเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองก่อนและหลัง
การทดลอง

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	144	163
2	149	169
3	125	153
4	142	156
5	118	149
6	147	178
7	129	151
8	149	161

ตาราง 7 แสดงคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนในกลุ่มควบคุมก่อนและหลัง
การทดลอง

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	127	140
2	152	158
3	140	147
4	133	148
5	132	149
6	126	141
7	159	175
8	137	145

ภาคผนวก ข

1. โปรแกรมที่ใช้ในกลุ่มทดลอง
2. โปรแกรมที่ใช้ในกลุ่มควบคุม

1. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางสำหรับกลุ่มทดลอง

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมบทและเริ่มต้น ให้คำปรึกษา	1. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษา ได้รับความอบอุ่น ไว้วางใจและคุ้นเคย กับผู้ให้คำปรึกษา 2. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษา ได้ทราบวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาทหน้าที่ ของผู้รับคำปรึกษาและ ผู้ให้คำปรึกษาและ โปรแกรมการ ให้คำปรึกษา 3. เพื่อเปิดโอกาสให้ ผู้รับคำปรึกษาได้ระบาย ความรู้สึกของตนเอง ในเรื่องที่เกี่ยวกับ การเรียน	1. ผู้ให้คำปรึกษาและ ผู้รับคำปรึกษาแนะนำ ตนเองต่อกันฝ่ายหนึ่ง 2. ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจง วัตถุประสงค์ของการ ให้คำปรึกษาตลอดจน อธิบายรายละเอียด วิธีการ บทบาทหน้าที่ ของผู้รับคำปรึกษาและ ผู้ให้คำปรึกษา 3. ผู้ให้คำปรึกษาแจ้ง โปรแกรมทั้งหมดใน กระบวนการการให้ คำปรึกษาให้ ผู้รับคำปรึกษาทราบ 4. เปิดโอกาสให้ ผู้รับคำปรึกษาได้ระบาย ความรู้สึกของตนเอง ที่เกี่ยวกับการเรียน โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้ เทคนิคต่างๆ ของการ

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
2 - 6	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในการเรียน	1. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาได้ระบายความรู้สึกของตนในเรื่องความทะเยอทะยานในการเรียน การพึ่งตนเองในการเรียน ความกระตือรือร้นในการเรียน การรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน	ให้คำปรึกษา เช่น การสร้างสัมพันธภาพ การใส่ใจ การตั้งคำถาม การเจียบ การสื่อสาร การสะท้อนความรู้สึก การยอมรับ การทำให้กระจ่าง 6. ให้ผู้รับคำปรึกษาสรุปเรื่องที่คุณและผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเองมากขึ้น 6. นัดหมายครั้งต่อไป การให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนครั้งที่ 2 - 6 มีวิธีการดำเนินการเช่นเดียวกันดังนี้ 1. ทบทวนติดตามผลเรื่องที่สนทนาในครั้งที่แล้ว 2. ให้ผู้รับคำปรึกษาระบายความรู้สึกออกมาอย่าง

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
7	ยุติการให้คำปรึกษา และปัจฉิมนิเทศ	การวางแผนในการเรียน 2. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษา เกิดความกระจำงใน ปัญหาที่เกี่ยวกับความ ทะเยอทะยานใน การเรียน การพึ่งตนเองใน การเรียน ความกระตือรือร้น ในการเรียน การรับผิดชอบต่อตนเอง ในการเรียน การวางแผนในการเรียน 1. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษา กระจำงในปัญหาของ ตนเองและแก้ไขปัญห าเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์ในการเรียน 2. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษา ประเมินตนเอง เกี่ยว กับการให้คำปรึกษา และรู้วิธีพัฒนา	อิสระเสรี โดย ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิค ต่าง ๆ ของการ ให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคล เป็นศูนย์กลาง เช่น การสร้างสัมพันธภาพ การใส่ใจ การตั้งคำถาม การเจียบ การยอมรับ การสื่อสาร การสะท้อนความรู้สึก การทำให้กระจำง 3.สรุปเรื่องที่สนทนา 4.นัดหมายครั้งต่อไป 1. ทบทวนและติดตามเรื่อง เรื่องที่สนทนาครั้งก่อนแล้ว 2. ให้ผู้รับคำปรึกษาพิจารณา ตนเองว่ายังมีสิ่งใดที่ทำให้ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ใน การเรียนต่ำ 3. ให้ผู้รับคำปรึกษาประเมิน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ภายหลังการให้คำปรึกษา

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
		แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในการเรียนให้สูงขึ้น 3. ยุติการให้คำปรึกษา	4. สรุปเรื่องที่สนทนา 5. ผู้วิจัยกล่าวปิดการให้คำปรึกษา

หมายเหตุ   การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

ครั้งที่ 1

ประชุมภาคและเริ่มต้นให้คำปรึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้รับความอบอุ่น ไว้วางใจและคุ้นเคยกับผู้ให้คำปรึกษา
2. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้ทราบวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาท หน้าที่ ของผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษา และโปรแกรมการให้คำปรึกษา
3. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาได้ระบายความรู้สึกของตนเองในเรื่อง ที่เกี่ยวกับการเรียน

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาแนะนำตนเองต่ออีกฝ่ายหนึ่ง
2. ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาลงจดจนอธิบาย รายละเอียด วิธีการ บทบาท หน้าที่ ของผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษา
3. ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งโปรแกรมทั้งหมดในกระบวนการการให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษาทราบ
4. เปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาได้ระบายความรู้สึกของตนเองที่เกี่ยวกับการเรียน โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ของการให้คำปรึกษา เช่น การสร้างสัมพันธภาพ การใส่ใจ การตั้งคำถาม การเจียบ การสื่อสาร การสะท้อนความรู้สึก การยอมรับ การทำให้กระจ่าง
5. ให้ผู้รับคำปรึกษาสรุปเรื่องที่พูดและผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเองมากขึ้น
6. นัดหมายครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง

การประเมินผล

สังเกตการให้ความร่วมมือของผู้รับคำปรึกษาและความกระตือรือร้นต่อการให้คำปรึกษา

การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

ครั้งที่ 2 - 6

เรื่อง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาได้ระบายความรู้สึกของตนเองในเรื่อง
ความทะเยอทะยานในการเรียน การพึ่งตนเองในการเรียน
ความกระตือรือร้นในการเรียน การรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน
การวางแผนในการเรียน
2. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความกระจ่างในปัญหาที่เกี่ยวกับความทะเยอทะยาน
ในการเรียน การพึ่งตนเองในการเรียน ความกระตือรือร้นในการเรียน
การรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน การวางแผนในการเรียน

วิธีดำเนินการ

1. ทบทวนติดตามผลเรื่องที่สนทนาในครั้งที่แล้ว
2. ให้ผู้รับคำปรึกษาระบายความรู้สึกออกมาอย่างอิสระเสรี โดยผู้ให้คำปรึกษา
ใช้เทคนิคต่าง ๆ ของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เช่น
การสร้างสัมพันธภาพ การใส่ใจ การตั้งคำถาม การเงี่ยบ การสื่อสาร
การยอมรับ การทำให้กระจ่าง
3. สรุปเรื่องที่สนทนา
4. นัดหมายครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง

ประเวณผล

สังเกตการให้ความร่วมมือของผู้รับคำปรึกษาและความกระตือรือร้นต่อการให้คำปรึกษา

การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

ครั้งที่ 7

เรื่อง ยุติการให้คำปรึกษาและปัจฉิมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษากระจ่างในปัญหาของตนเองและแก้ไขปัญหเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน
2. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาประเมินตนเองเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาและรู้วิธีพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนให้สูงขึ้น
3. ยุติการให้คำปรึกษา

วิธีดำเนินการ

1. ทบทวนติดตามเรื่องที่สนทนาในครั้งที่แล้ว
2. ให้ผู้รับคำปรึกษาพิจารณาตนเองว่ายังมีสิ่งใดที่ทำให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำ
3. ให้ผู้รับคำปรึกษาประเมินการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายหลังการให้คำปรึกษา
4. สรุปเรื่องที่สนทนา
5. ผู้วิจัยกล่าวปิดการให้คำปรึกษา

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง

การประเมินผล

สังเกตการให้ความร่วมมือของผู้รับคำปรึกษาและความกระตือรือร้นต่อการให้คำปรึกษา

2. โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะสำหรับกลุ่มควบคุม

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมกิตติ	1. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ให้นักเรียนเกิดความอบอุ่น ปลอดภัย และเป็นกันเอง 2. เพื่อให้นักเรียนได้ทราบวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาทหน้าที่ของผู้วิจัย และของนักเรียนตลอดโปรแกรม	1. ผู้วิจัยแนะนำตนเองแก่นักเรียนและให้นักเรียนแนะนำตนเอง 2. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้ข้อเสนอแนะในเรื่องแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน รายละเอียดของวิธีการ บทบาทหน้าที่ของผู้วิจัย และการปฏิบัติของนักเรียนเมื่อได้รับข้อเสนอแนะ 3. ผู้วิจัยแจกโปรแกรมข้อเสนอแนะให้นักเรียนอ่านทีละคน 4. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ในการเข้าร่วมการทดลอง จากนั้นให้นักเรียนสรุปเพื่อความเข้าใจร่วมกัน

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
2	ความทะเยอทะยาน ในการเรียน	1. เพื่อให้นักเรียนได้อ่าน กรณีตัวอย่างของ นักเรียนที่มีความ ทะเยอทะยานใน การเรียนที่ประสบ ผลสำเร็จ 2. เพื่อให้นักเรียนเห็น ความสำคัญและต้องการ พัฒนาความ ทะเยอทะยาน ในการเรียน	การให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน ครั้งที่ 2 - 6 มีวิธีดำเนินการ เช่นเดียวกันดังนี้ 1. ผู้วิจัยแจกเอกสารกรณี ให้นักเรียนอ่านทีละคน 2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ นักเรียนซักถามถ้ามี ข้อสงสัย 3. ให้นักเรียนสรุปสาระที่ได้ จากการอ่าน
3	การพึ่งตนเอง ในการเรียน	1. เพื่อให้นักเรียนได้ อ่านกรณีตัวอย่าง ของนักเรียนที่มี การพึ่งตนเอง ในการเรียนที่ประสบ ผลสำเร็จ 2. เพื่อให้นักเรียนเห็น ความสำคัญและ ต้องการพัฒนาการ พึ่งตนเองในการเรียน	4. ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 5. ผู้วิจัยนัดหมายครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
4	ความกระตือรือร้น ในการเรียน	1. เพื่อให้นักเรียนได้ อ่านกรณีตัวอย่าง ของนักเรียนที่ กระตือรือร้นในการ เรียนที่ประสบผล สำเร็จ 2. เพื่อให้นักเรียนเห็น ความสำคัญและต้องการ พัฒนาความกระตือรือร้น ในการเรียน	
5	การรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน	1. เพื่อให้นักเรียนได้ อ่านกรณีตัวอย่างของ นักเรียนที่รับผิดชอบ ต่อตนเองในการ เรียนที่ประสบผล สำเร็จ 2. เพื่อให้นักเรียนเห็น ความสำคัญและต้องการ พัฒนาการรับผิดชอบต่อ ตนเองในการเรียน	
6	การวางแผนในการเรียน	1. เพื่อให้นักเรียนได้อ่าน กรณีตัวอย่างของนักเรียน	

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
7	ปัจจัยมณฑล	ที่มีการวางแผนในการเรียนที่ประสบผลสำเร็จ 2. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญและต้องการพัฒนาการวางแผนในการเรียน 1. เพื่อสรุปผลการให้ข้อเสนอแนะ 2. เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนเพิ่มขึ้น 3. เพื่อยุติการให้ข้อเสนอแนะ	1. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปผลที่ได้จากข้อเสนอแนะทั้งหมดตลอดจนวิธีการและแนวทางเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน 2. ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 3. ผู้วิจัยกล่าวปิดการทดลอง

หมายเหตุ การให้ข้อเสนอแนะแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

การให้ข้อเสนอแนะ

ครั้งที่ 1

ปฐมบท

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ให้นักเรียนเกิดความอบอุ่น ปลอดภัยและเป็นกันเอง
2. เพื่อให้นักเรียนได้ทราบวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาทหน้าที่ของผู้วิจัยและของนักเรียนตลอดโปรแกรม

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยแนะนำตนเองแก่นักเรียนและให้นักเรียนแนะนำตนเอง
2. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้ข้อเสนอแนะในเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน รายละเอียดของวิธีการ บทบาท หน้าที่ของผู้วิจัยและการปฏิบัติของนักเรียนเมื่อได้รับข้อเสนอแนะ
3. ผู้วิจัยแจกโปรแกรมข้อเสนอแนะให้นักเรียนอ่านทีละคน
4. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ในการเข้าร่วมการทดลอง จากนั้นให้นักเรียนสรุปเพื่อความเข้าใจร่วมกัน

อุปกรณ์

เอกสาร โปรแกรมข้อเสนอแนะ

การประเมินผล

สังเกตจากการให้ความร่วมมือของนักเรียน ความตั้งใจในการอ่าน

เอกสาร โปรแกรมข้อเสนอแนะและการซักถามเมื่อมีข้อสงสัย

โปรแกรมข้อเสนอแนะ

ครั้งที่	วัน เวลา	เรื่อง
1	14 ส.ค.2535 7.00 - 7.50	ปฐมกนิเทศ
2	21 ส.ค.2535 16.00 - 16.50	ความทะเยอทะยานในการเรียน
3	28 ส.ค.2535 7.00 - 7.50	การพึ่งตนเองในการเรียน
4	4 ก.ย.2535 16.00 - 16.50	ความกระตือรือร้นในการเรียน
5	11 ก.ย.2535 7.00 - 7.50	การรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน
6	18 ก.ย.2535 16.00 - 16.50	การวางแผนในการเรียน
7	25 ก.ย.2535 7.00 - 7.50	ปัจฉิมกนิเทศ

การให้ข้อเสนอแนะ

ครั้งที่ 2

เรื่อง ความทะเยอทะยานในการเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้อ่านกรณีตัวอย่างของนักเรียนที่มีความทะเยอทะยานในการเรียนที่ประสบผลสำเร็จ
2. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญและต้องการพัฒนาความทะเยอทะยานในการเรียน

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยแจกเอกสารกรณีตัวอย่างให้นักเรียนอ่านทีละคน
2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามถ้ามีข้อสงสัย
3. ให้นักเรียนสรุปสาระที่ได้จากการอ่าน
4. ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
5. ผู้วิจัยนัดหมายครั้งต่อไป

อุปกรณ์

เอกสารกรณีตัวอย่างเรื่อง " ความทะเยอทะยานในการเรียน "

การประเมินผล

สังเกตจากการให้ความร่วมมือของนักเรียนและความตั้งใจในการอ่าน

เอกสารกรณีตัวอย่างตลอดจนการซักถามเมื่อมีข้อสงสัย

" ความทะเยอทะยานในการเรียน "

ฉันชื่อนายมิ่ง เพนศรีเมือง เกิดเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2517 เป็นลูกคนที่ 5 ของครอบครัวเพนศรีเมือง ถึงแม้ว่าฉันจะเป็นลูกคนสุดท้องแต่ก็ไม่ได้มีความสุขสบายเหมือนลูกคนสุดท้องของครอบครัวอื่น ๆ เพราะว่าครอบครัวของฉันค่อนข้างจนมาก ความจนของฉันสามารถบอกได้ว่าความหิวเป็นอย่างไร ความเจ็บปวดจากการนอนบนแผ่นกระดานเป็นอย่างไร ฉันรู้จักกับสิ่งเหล่านี้ดี เพราะชีวิตสมัยเด็กฉันอยู่กับสิ่งเหล่านี้ทุกวัน ฉันเริ่มเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่โรงเรียนบ้านทุ่งน้ำพรป่าบง ฉันใช้เวลาเรียนถึง 7 ปีจึงจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่ใช่เพราะว่าฉันเรียนไม่เก่งแต่เป็นเพราะว่าฉันต้องทำงานหาเงินช่วยครอบครัว เช่น ช่วยขายผักสดในตลาด ช่วยทำงานบ้าน จึงทำให้ฉันต้องเรียนซ้ำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อีกหนึ่งปี หลังจากจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พ่อบอกว่าไม่มีเงินส่งให้เรียนต่อ ฉันจึงแอบไปสอบเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่โรงเรียนบุญเรืองวิทยาคม ซึ่งสอบเข้าได้ลำดับที่ 6 จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 120 คน ในช่วงปีภาคเรียนฉันรับจ้างเลี้ยงควาย ทำให้มีเงินชำระค่าลงทะเบียนเรียนและนายจ้างได้ซื้อแบบเรียนให้บ้างแต่ก็ไม่ครบทุกวิชา ดังนั้นฉันจึงต้องอาศัยแบบเรียนจากโรงเรียนและค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากห้องสมุด ฉันพยายามชวนช่วยหาความรู้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อที่จะได้เอาความรู้ไปประกอบอาชีพในอนาคต เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ฉันไม่ฝันที่จะเข้าเรียนในโรงเรียนระดับจังหวัด แต่ก็เป็นเพียงความฝันซึ่งตามความเป็นจริงแล้วทางบ้านก็ไม่ต้องการให้เรียนต่อ ฉันจึงแอบสมัครโควตาที่โรงเรียนเชียงของวิทยาคม และได้รับการพิจารณาให้เข้าเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ถึงแม้ว่าจะไม่เป็นโรงเรียนระดับจังหวัดแต่ฉันก็พอใจ ในช่วงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายฉันก็ยังคงทำงานหาเงินเพื่อมาใช้จ่ายในการเรียน โดยการเป็นทั้งภารโรงของโรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ รับจ้างค้ายาตามบ้านของอาจารย์ และรับจ้างลอนวิชาคณิตศาสตร์ให้นักเรียนรุ่นน้อง ฉันใช้เงินที่หามาได้เป็นค่าอาหาร ตำราเรียนและเครื่องแบบ โดยไม่รับกวนเงินจากทางบ้านเลย

การเรียนควบคู่ไปกับการทำงานนับได้ว่าลำบากมาก ฉันทำงานสุจริตทุกอย่าง ฉันไม่รู้ลึกละอายเลยในการทำงานสุจริต ตอนฉันเรียนอยู่มัธยมศึกษาตอนปลายฉันรับจ้างล้างจานอยู่ในโรงอาหารของโรงเรียน ทั้งโรงเรียนก็มีเพียงฉันคนเดียวที่ทำเช่นนี้ ฉันต้องทำงานแทบจะไม่มี

เวลาให้กับการเรียนและตัวเองมากนัก ในแต่ละวันจะเรียนประมาณ 7 ชั่วโมงหลังเลิกเรียนแล้วก็ต้องไปสันทนิเศษ และในวันเสาร์ - อาทิตย์ก็รับจ้างตาข่ายตามบ้านนักอาจารย์กระทำอยู่เช่นนี้จนเรียนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ฉันรู้สึกภูมิใจมากที่สามารถยืนอยู่บนลำแข้งของตัวเองได้และเห็นความสำเร็จของตนเอง ระยะเวลา 12 ปีเต็ม ๆ ที่เป็นการต่อสู้เพื่ออนาคตของฉัน แต่ฉันยังคิดว่าไม่เพียงพอ ฉันยังอยากเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไปอีก

การเรียนที่จะได้ผลดีนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับสถาบันแต่ขึ้นอยู่กับผู้เรียนเองว่าจะสู้หรือไม่ การที่จะไปสู่จุดหมายในชีวิตนั้นย่อมมีทางเดินหลายทางแต่ละทางก็แล้วแต่บุคคลนั้นจะเลือกและบังคับฉันก็ได้เลือกทางเดินและพบกับความสำเร็จในสิ่งที่ฉันปรารถนา นั่นคือ ฉันสามารถเรียนโดยส่งเสียตนเองและยังสามารถหารายได้ส่งไปช่วยเหลือทางครอบครัวได้

การให้ข้อเสนอแนะ

ครั้งที่ 3

เรื่อง การพึ่งตนเองในการเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้อ่านกรณีตัวอย่างของนักเรียนที่มีการพึ่งตนเองในการเรียนที่ประสบผลสำเร็จ
2. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญและต้องการพัฒนาการพึ่งตนเองในการเรียน

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยแจกเอกสารกรณีตัวอย่างให้นักเรียนอ่านทีละคน
2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามถ้ามีข้อสงสัย
3. ให้นักเรียนสรุปสาระที่ได้จากการอ่าน
4. ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
5. ผู้วิจัยนัดหมายครั้งต่อไป

อุปกรณ์

เอกสารกรณีตัวอย่างเรื่อง " การพึ่งตนเองในการเรียน "

การประเมินผล

สังเกตจากการให้ความร่วมมือของนักเรียนและความตั้งใจในการอ่าน

เอกสารกรณีตัวอย่างตลอดจนการซักถามเมื่อมีข้อสงสัย

“ การพึ่งตนเองในการเรียน ”

สมหวังเป็นลูกชายคนโต เกิดในครอบครัวที่ยากจน บิดาประกอบอาชีพกับสามล้อรับจ้าง ส่วนมารดาอยู่บ้าน ดูแลลูก ๆ ซึ่งยังเด็กมาก

เมื่อสมหวังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษา ทุก ๆ วันหลังเลิกเรียนสมหวังจะช่วยแม่ทำงานบ้านและเลี้ยงน้อง สมหวังใฝ่ฝันที่จะเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาหลังจากที่เขาเรียนจบชั้นประถมศึกษาแล้ว สมหวังได้นอกเรื่องนี้กับบิดา บิดาของสมหวังก็อยากให้ลูกเรียนต่อในชั้นสูง ๆ ถึงแม้ว่าตนเองจะทำงานหนักขึ้นกว่าเดิมอีกก็ตาม

ในการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีรายวิชาต่าง ๆ หลายวิชาที่ต้องทดลองด้วยตนเอง เช่น วิชาฟิสิกส์ ชีววิทยา เคมีและวิชาพื้นฐานอาชีพ สมหวังบอกว่า เขาชอบเรียนวิชาที่ได้ทดลองด้วยตนเองเพราะเป็นสิ่งที่ท้าทาย และสามารถพิสูจน์สิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง จากฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่ยากจน ทำให้สมหวังไม่มีเงินที่จะซื้อหนังสือให้ครบได้เหมือนกับเพื่อน ๆ แต่ด้วยความตั้งใจที่เด็ดเดี่ยวของสมหวังที่อยากจะเรียนให้จบในชั้นสูง ๆ เพื่อจะได้นำความรู้มาประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและช่วยเหลือครอบครัวได้ ดังนั้นสมหวังจึงต้องพยายามทุกวิถีทางที่จะช่วยตนเอง เช่น ขอยืมหนังสือจากเพื่อน ๆ มาจด เมื่อมีข้อสงสัยในการเรียนก็ปรึกษาเพื่อนที่เก่งกว่า และแบ่งเวลาทบทวนความรู้ได้อย่างสม่ำเสมอ จากวิธีการต่าง ๆ เหล่านี้ช่วยทำให้ผลการเรียนของสมหวังอยู่ในเกณฑ์ดี

เมื่อสมหวังเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้ว เขาได้สมัครสอบโควตาครูทายาท ปรากฏว่าสมหวังสอบได้ นำความปลาบปลื้มมาสู่ครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือตัวของสมหวังที่สามารถพึ่งตนเองในการเรียนจนประสบผลสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้

การให้ข้อเสนอแนะ

ครั้งที่ 4

เรื่อง ความกระตือรือร้นในการเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้อ่านกรณีตัวอย่างของนักเรียนที่มีความกระตือรือร้นในการเรียนที่ประสบผลสำเร็จ
2. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญและต้องการพัฒนาความกระตือรือร้นในการเรียน

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยแจกเอกสารกรณีตัวอย่างให้นักเรียนอ่านทีละคน
2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามถ้ามีข้อสงสัย
3. ให้นักเรียนสรุปสาระที่ได้จากการอ่าน
4. ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
5. ผู้วิจัยนัดหมายครั้งต่อไป

อุปกรณ์

เอกสารกรณีตัวอย่างเรื่อง " ความกระตือรือร้นในการเรียน "

การประเมินผล

สังเกตจากการให้ความร่วมมือของนักเรียนและความตั้งใจในการอ่าน

เอกสารกรณีตัวอย่างตลอดจนการซักถามเมื่อมีข้อสงสัย

" ความกระตือรือร้นในการเรียน "

ดิเรกเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดิเรกเป็นบุตรลำดับสุดท้าย ดังนั้นบิดามารดาและพี่ ๆ จึงมักเอาอกเอาใจอยู่เสมอ ๆ ดิเรกรู้สึกภูมิใจที่มีคนคอยช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา เมื่อดิเรกเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษา ดิเรกไม่อยากไปโรงเรียน ดังนั้นพี่ ๆ จึงพยายามเอาอกเอาใจดิเรก โดยก่อนที่จะไปโรงเรียนพี่ ๆ ก็จัดเตรียมอุปกรณ์และตำราเรียนให้หลังเลิกเรียนพี่ ๆ ก็จะช่วยดิเรกทำแบบฝึกหัด เวลาเรียนก็มีเพื่อน ๆ คอยช่วยตอบคำถามแทน เมื่อดิเรกตอบคำถามของครูไม่ได้ เป็นเช่นนั้นอยู่เรื่อยมาจนกระทั่งดิเรกเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 การเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะแตกต่างจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คือ มีรายวิชาเพิ่มมากขึ้น เนื้อหายากขึ้น ดังนั้นนักเรียนจะต้องช่วยเหลือตนเองให้มากที่สุด ดิเรกเริ่มประสบปัญหาในการเรียน จนทำให้ดิเรกเริ่มเบื่อการเรียน ผลการเรียนก็ตกต่ำ ผลการสอบในภาคเรียนที่ 1 ดิเรกได้คะแนนเฉลี่ยเพียง 1.20 ในช่วงเวลาเรียนนั้น ครูแนะแนวสังเกตเห็นความผิดปกติของดิเรก จึงเข้าไปคุย ดิเรกบอกว่าเขาอยากลาออกจากโรงเรียนเพราะเขารู้สึกว่าไม่ได้รับความรู้อะไรเลยจากการเรียน และอีกประการหนึ่งครอบครัวของเขาก็มีฐานะดีซึ่งเขาคิดว่าไม่จำเป็นต้องเรียนหนังสือก็ได้ ครูแนะแนวจึงให้คำปรึกษาแก่ดิเรก หลังการให้คำปรึกษาแล้วปรากฏว่าดิเรกเริ่มเข้าใจในปัญหาของตนเอง รู้ถึงสาเหตุของความเบื่อหน่ายในการเรียนว่า เกิดจากตัวเอง ดังนั้นถ้าดิเรกต้องการประสบความสำเร็จในการเรียน ดิเรกต้องปรับปรุงตัวเองโดยพัฒนาตัวเองให้กระตือรือร้นในการเรียน เช่น ขยันทำแบบฝึกหัดอยู่เสมอ ๆ เมื่อลงลิขในบทเรียนที่ครูสอนอยู่ก็ขอให้ครูอธิบายเพิ่มเติม จัดเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นในการเรียนด้วยตนเองก่อนไปโรงเรียน และขณะที่เรียนต้องใจเรียน สนใจฟังคำอธิบายของครู ซึ่งวิธีการเหล่านี้จะช่วยให้ดิเรกประสบความสำเร็จในการเรียนและรู้สึกไม่เบื่อหน่ายในการเรียน

หลังจากที่ดิเรกได้รับคำปรึกษาจากครูแนะแนวแล้วดิเรกก็ได้ปรับปรุงตัวเอง ปรากฏว่าเมื่อสิ้นสุดภาคเรียนที่ 2 ผลการเรียนของดิเรกสูงขึ้น ความเบื่อหน่ายในการเรียนก็หมดไป ดิเรกบอกกับเพื่อน ๆ ว่าความไม่กระตือรือร้นคือตัวบั่นทอนความสำเร็จในการเรียน และขณะนี้เขาก็สามารถเอาชนะความไม่กระตือรือร้นในตัวเขาได้

การให้ข้อเสนอแนะ

ครั้งที่ 5

เรื่อง การรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้อ่านกรณีตัวอย่างของนักเรียนที่รับผิดชอบต่อตนเองในการเรียนที่ประสบผลสำเร็จ
2. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญและต้องการพัฒนาการรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยแจกเอกสารกรณีตัวอย่างให้นักเรียนอ่านทีละคน
2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามถ้ามีข้อสงสัย
3. ให้นักเรียนสรุปสาระที่ได้จากการอ่าน
4. ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
5. ผู้วิจัยนัดหมายครั้งต่อไป

อุปกรณ์

เอกสารกรณีตัวอย่างเรื่อง " การรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน "

การประเมินผล

สังเกตจากการให้ความร่วมมือของนักเรียนและความตั้งใจในการอ่าน

เอกสารกรณีตัวอย่างตลอดจนการซักถามเมื่อมีข้อสงสัย

" การรับผิดชอบตนเองในการเรียน "

ทองแท้เกิดเมื่อวันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2515 บิดามารดาประกอบอาชีพทำนา บ้านเกิดของทองแท้อยู่ใกล้กับวัด ทองแท้จึงมักไปวิ่งเล่นในวัดอยู่เสมอ ๆ ทองแท้เล่าว่า " เมื่อวัยเด็กผมชอบวิ่งเล่นอยู่ในวัด และหลวงปู่มักเรียกไปคุย ผมได้รับความรู้หลายอย่างจากหลวงปู่ ท่านสอนธรรมะ สอนอ่าน เขียนหนังสือ ดังนั้นก่อนเข้าเรียนในโรงเรียนผมจึงอ่านหนังสือได้คล่อง "

ทองแท้เข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนใกล้ ๆ บ้าน ระหว่างที่เรียนอยู่นั้นบิดาและมารดา ได้ถึงแก่กรรม ขณะนั้นทองแท้อายุประมาณ 8 ปี พอเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วทองแท้จึงต้องออกจากโรงเรียนมาช่วยพี่ ๆ ทำนาและเลี้ยงหลาน ทองแท้ช่วยครอบครัวทำนาอยู่ 2 ปี พี่ ๆ เห็นว่าทองแท้สนใจในการเรียน รักการอ่าน จึงปรึกษากันว่าจะช่วยอุปการะทองแท้ให้เรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ด้วยเหตุนี้ทองแท้จึงได้เรียนต่อจนถึงขณะนี้ ทองแท้ทราบถึงความเสียสละของพี่ ๆ ที่ช่วยเหลือให้ได้เรียนหนังสือ ดังนั้นเมื่อมีเวลาว่างจากการเรียนทองแท้จะช่วยทำงานทุกอย่าง เช่น ไปขายขนมที่หน้าวัด

ทองแท้เป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนดีเยี่ยมสอบได้ที่ 1 หรือ 2 ตลอดมา ครู มักชมทองแท้ว่ามีความรับผิดชอบต่อการเรียน ซึ่งทองแท้บอกว่า เป็นผลมาจากการอบรมสั่งสอนของหลวงปู่ ซึ่งหลวงปู่บอกว่า " งานสิ่งใดก็ตามไม่ว่ายากหรือง่ายจะสำเร็จลงได้ถ้าเรามีความตั้งใจทำงานนั้นอย่างจริงจัง ทำงานนั้นให้ดีที่สุด เต็มความสามารถและต้องให้เสร็จเรียบร้อยตามกำหนดเวลา ถ้าทำได้ครบตามที่บอกจึงจะถือว่ามีความรับผิดชอบ " ทองแท้ได้นำเอาคำสอนของหลวงปู่มาประยุกต์ใช้ในการเรียน โดย ตั้งใจทำงานให้สำเร็จ ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดีที่สุด เข้าเรียนตรงเวลาและส่งงานตามกำหนดเวลา

ทองแท้ได้รับการคัดเลือกจากทางจังหวัดให้เป็นเยาวชนดีเด่นของจังหวัด ในปีการศึกษา 2534 รางวัลที่ทองแท้ได้รับคือผลตอบแทนของความรับผิดชอบต่อตัวเขานั่นเอง

การให้ข้อเสนอแนะ

ครั้งที่ 6

เรื่อง การวางแผนในการเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้อ่านกรณีตัวอย่างของนักเรียนที่มีการวางแผนในการเรียนที่ประสบผลสำเร็จ
2. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญและต้องการพัฒนาการวางแผนในการเรียน

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยแจกเอกสารกรณีตัวอย่างให้นักเรียนอ่านทีละคน
2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามถ้ามีข้อสงสัย
3. ให้นักเรียนสรุปสาระที่ได้จากการอ่าน
4. ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
5. ผู้วิจัยนัดหมายครั้งต่อไป

อุปกรณ์

เอกสารกรณีตัวอย่างเรื่อง " การวางแผนในการเรียน "

การประเมินผล

- สังเกตจากการให้ความร่วมมือของนักเรียนและความตั้งใจในการอ่าน
- เอกสารกรณีตัวอย่างตลอดจนการซักถามเมื่อมีข้อสงสัย

" การวางแผนในการเรียน "

สร้อยฟ้าเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนรักเมืองไทย เป็นนักเรียนที่ได้รับคำชมเชยจากครูและเพื่อน ๆ ว่าเป็นนักเรียนที่เรียนหนังสือเก่งและเคยได้รับรางวัลทุนการศึกษาประเภทเรียนดีแต่ยากจนทุก ๆ วันสร้อยฟ้าจะช่วยเหลือผู้ปกครองทำงานบ้านหลังจากเลิกเรียนแล้ว แต่สิ่งเหล่านี้ก็ไม่ใช่อุปสรรคที่ทำให้ผลการเรียนของสร้อยฟ้าลดลง สร้อยฟ้าได้วางตารางการปฏิบัติตนเอง ในแต่ละวันดังนี้

เวลา	กิจกรรม
05.30 - 05.35	ตื่นนอนและเก็บที่นอน
05.35 - 05.50	ฝึกจิตใจให้สงบและแผ่เมตตา
05.50 - 06.20	ล้างหน้าแปรงฟัน อาบน้ำและแต่งตัว
06.20 - 06.45	ทบทวนบทเรียน
06.45 - 07.00	ช่วยงานบ้าน
07.00 - 07.15	รับประทานอาหารเช้า
07.15 - 07.40	ไปโรงเรียน
07.40 - 16.00	เรียนหนังสือ
16.00 - 16.20	กลับจากโรงเรียน
16.20 - 17.30	ช่วยงานบ้าน
17.30 - 17.45	อาบน้ำและแต่งตัว
17.45 - 18.00	รับประทานอาหารเช้า
18.00 - 19.00	พักผ่อน
19.00 - 20.30	ชมข่าวจากโทรทัศน์
20.30 - 22.30	ทบทวนบทเรียน
22.30 - 22.40	สวดมนต์แล้วเข้านอน

สร้อยฟ้าเล่าว่าตารางการปฏิบัติที่เขาทำอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น ในช่วงใกล้สอบสร้อยฟ้าจึงไม่มีปัญหาว่าจะทบทวนตำราไม่ทัน จากการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอช่วยให้สร้อยฟ้าสามารถสอบได้ลำดับที่ 1 ตั้งแต่เรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจนถึงปัจจุบัน สร้อยฟ้าเล่าว่า นอกจากการวางแผนในการเรียนที่มีประสิทธิภาพแล้ว การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้จะช่วยทำให้แผนที่วางไว้เป็นจริงขึ้นได้นั่นคือ ตั้งใจเรียนในขณะที่ครูสอน ไม่นำการบ้านหรืองานอย่างอื่นขึ้นมาทำในขณะที่ครูสอนเพราะจะทำให้ไม่เข้าใจในบทเรียน นอกจากนี้ก่อนจะลงมือทำอะไร เช่น ทำการบ้าน หรือทำข้อสอบควรอ่านให้ละเอียด พิจารณาใคร่ครวญให้รอบคอบก่อนลงมือปฏิบัติจริงจะช่วยทำให้งานที่ออกมานั้นถูกต้องและมีประสิทธิภาพ การจัดเตรียมอุปกรณ์ในการเรียนให้พร้อมอยู่เสมอก็จะช่วยให้มีความพร้อมในการเรียน สร้อยฟ้ามักเลือกคบเพื่อนที่มีนิสัยดีและตั้งใจเรียน วิธีการเหล่านี้ช่วยให้การเรียนของสร้อยฟ้ามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สร้อยฟ้ามักพูดอยู่เสมอ ๆ ว่าตารางใดที่เรายังมีชีวิตตารางนั้นเรายังมีความหวัง ดังนั้นในการเรียนเราควรตั้งความหวังไว้แล้วพยายามไปให้ถึง สิ่งที่มีหวังไว้ว่าจะทำอย่างไรจึงจะบรรลุสิ่งที่มุ่งหวังนั้น

การให้ข้อเสนอแนะ

ครั้งที่ 7

ปัจฉิมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสรุปผลการให้ข้อเสนอแนะ
2. เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนเพิ่มขึ้น
3. เพื่อยุติการให้ข้อเสนอแนะ

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปผลที่ได้จากข้อเสนอแนะทั้งหมดตลอดจนวิธีการและแนวทางเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน
2. ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
3. ผู้วิจัยกล่าวปิดการทดลอง

อุปกรณ์

เอกสารสรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนและแนวทางเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน

การประเมินผล

สังเกตจากความร่วมมือของนักเรียนและการตั้งใจอ่านเอกสารตลอดจนการซักถามเมื่อมีข้อสงสัย

" ปัจฉิมบท "

ความสำเร็จในการเรียนนั้นเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา และเป็นที่คาดหวังว่าบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการเรียนจะเป็นประชากรที่มีคุณภาพทั้งในด้านส่วนตัวและสังคม ดังนั้นนักเรียนจะประสบผลสำเร็จในการเรียนได้นั้นขึ้นอยู่กับตัวนักเรียนเอง สิ่งทีนักเรียนสามารถทำให้เกิดในตัวของตนเองคือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน หมายถึง ความคิดความรู้ลึกและพฤติกรรมนักเรียนที่ต้องการหรือปรารถนาจะได้รับผลสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนซึ่งประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ

5 ประการคือ

1. ความทะเยอทะยานในการเรียน ได้แก่ การไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค พยายามหาความรู้เพิ่มเติม หวังที่จะประสบผลสำเร็จ ขวนขวายหาความรู้
2. การพึ่งตนเองในการเรียน ได้แก่ แสวงหาประสบการณ์ด้วยตนเอง ทบทวนตำรา อยู่เสมอ เป็นที่พึ่งของตน พยายามปรึกษาคนที่เก่งกว่า
3. ความกระตือรือร้นในการเรียน ได้แก่ ขยันทำแบบฝึกหัด ถามอาจารย์เมื่อมีข้อสงสัย ในบทเรียน มีการเตรียมตัวเองให้พร้อมต่อการเรียนอยู่เสมอ สนใจในสิ่งที่ศึกษาอยู่
4. การรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน ได้แก่ ตั้งใจทำงานให้สำเร็จ ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดีที่สุด ตรงต่อเวลา ส่งงานตามกำหนดเวลา
5. การวางแผนในการเรียน ได้แก่ มีการวางแผนในชีวิต พยายามจัดหาสิ่งแวดล้อมที่ดีเอื้ออำนวยต่อการเรียน ไม่ทำงานหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกัน คิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบ ก่อนลงมือปฏิบัติ เตรียมอุปกรณ์ในการเรียนให้พร้อมก่อนเรียน

ลักษณะทั้ง 5 ประการนี้ ถ้าหากมีในตัวนักเรียนแล้วจะทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูง อีกทั้งจะช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน และประสบผลสำเร็จในชีวิต

การให้คำปรึกษาครั้งที่ 6

วัน เวลา	24 กันยายน 2535 เวลา 7.00 - 7.50 น.
สถานที่	ห้องให้คำปรึกษา โรงเรียนเชียงของวิทยาคม
ผู้รับคำปรึกษา	นางสาวกนกวรรณ ใจมั่น (นามสมมติ)
ผู้ให้คำปรึกษา	นายดำรงกุล เหลี่ยมวัฒนา

ผู้รับคำปรึกษา	สวัสดีค่ะอาจารย์ (ยกมือไหว้)
ผู้ให้คำปรึกษา	สวัสดีครับ เชิญนั่งครับ วันนี้ทานข้าวเข้ามาหรือยัง
ผู้รับคำปรึกษา	ทานเรียบร้อยแล้วค่ะ
ผู้ให้คำปรึกษา	สำหรับครั้งนี้ก็เป็นครั้งที่ 6 เราจะมีเวลาคุยกันประมาณ 50 นาที ทุกสิ่งทุกอย่างที่คุยกันครูจะเก็บไว้เป็นความลับ ครูขออนุญาตอัดเทปไว้เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้ไปศึกษาให้ละเอียดเพื่อจะได้หาทางช่วยเหลือกนกวรรณให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนให้สูงขึ้น และเมื่อศึกษาเรียบร้อยแล้วครูจะลบเทป ขอให้นักกนกวรรณสบายใจได้ และเรื่องราวที่คุยกันนี้ครูจะเก็บไว้เป็นความลับ ครูอยากให้กนกวรรณ ช่วยสรุปเรื่องที่คุยกันครั้งในที่ผ่านมา
ผู้รับคำปรึกษา	จากการประเมินของหนูพบว่า ตัวหนูไม่ค่อยมีความรับผิดชอบเท่าที่ควร งานที่อาจารย์สั่งก็มักจะผลัดวันประกันพรุ่งอยู่บ่อย ๆ ทำให้มีงานค้างคั่งมาก พอถึงกำหนดส่งก็รีบทำ ทำให้งานที่ทำไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร บางรายวิชา ก็เข้าเรียนสายทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน ๆ
ผู้ให้คำปรึกษา	มีอะไรเพิ่มเติมอีกไหมครับ
ผู้รับคำปรึกษา	ถ้าเราลงงานช้าก็เป็นผลเสียต่อตัวเราทำให้ได้คะแนนน้อย ผลการเรียนก็ตกต่ำ
ผู้ให้คำปรึกษา	ครับ กนกวรรณบอกว่าการลงงานช้าเป็นผลเสียต่อตัวกนกวรรณเองแล้วกนกวรรณได้แก้ไขอย่างไรบ้าง
ผู้รับคำปรึกษา	เรื่องงานหนูคงต้องตั้งใจทำงาน หนูคิดว่าถึงหนูตั้งใจทำงานแล้วงานที่ออกมา

- คงมีประสิทธิภาพขึ้น ล้วนการเข้าเรียนก็ต้องเข้าเรียนก่อนที่อาจารย์จะเข้าสอน เตรียมอุปกรณ์และหนังสือให้พร้อม ถ้าหนูเข้าเรียนทันคงทำให้จิตใจหนูไม่ว่าน ถ้าหนูทำได้ตามที่กล่าวมาและตั้งใจทำจริง ๆ คิดว่าการเรียนของหนูคงดีขึ้น
- ผู้ให้คำปรึกษา ครับ นั่นคือสิ่งที่ทนายควรคิดว่าถ้าสามารถทำได้จริงผลการเรียนคงดีขึ้น ทนายควรทำอะไรจะเพิ่มเติมอีกไหมครับ
- ผู้รับคำปรึกษา ทุกสิ่งทุกอย่างถ้าเราตั้งใจทำจริง ๆ ก็คงทำได้
- ผู้ให้คำปรึกษา สรุปว่าทุกสิ่งทุกอย่างก็ขึ้นอยู่กับตัวเราเอง จากการคุยครั้งที่ผ่านมาทนายควรเคยเล่าว่าหลังจากเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนที่จะสมัครเข้าเรียนที่โรงเรียนเชียงของวิทยาคม ทนายควรเลือกเรียนตามเพื่อน
- ผู้รับคำปรึกษา ที่แรกหนูไปเรียนที่โรงเรียนเมืองรายมหาราช ตอนนั้นเพื่อน ๆ ที่ไปเรียนก็เป็นผู้หญิงทั้งหมด อาจารย์ที่รับสมัครก็ถามหนูว่าจะเลือกแผนการเรียนอะไร ตอนนั้นหนูยังไม่รู้ว่าเรียนแผนการเรียนอะไร เพื่อนของหนูคนที่เก่งที่สอบได้คะแนนสูงเป็นลำดับที่ 3 ของโรงเรียนห้วยซ้อรัชมิงคลาภิเษก บอกหนูว่าเขาจะเลือกแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ พวกเราทั้งหมดก็เลยเลือกตาม
- ผู้ให้คำปรึกษา สรุปก็คือเลือกตามเพื่อน
- ผู้รับคำปรึกษา คือตอนนั้นหนูไม่ค่อยมีข้อมูล ไม่ค่อยรู้เรื่องเท่าไร หนูไม่รู้ว่าเลือกแผนการเรียนไหนเป็นอย่างไรสามารถเรียนต่อด้านไหน
- ผู้ให้คำปรึกษา ทนายควรหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการวางแผนชีวิต หลังจากเข้าเรียนแล้วเป็นอย่างไรบ้างครับ
- ผู้รับคำปรึกษา ครั้งแรกรู้สึกว่ายาก เพราะแผนการเรียนมีวิชาคำนวณที่หนูไม่ค่อยชอบ และไม่ชอบคณิตเท่าไร อาจารย์บอกว่าถ้านักเรียนคนไหนเรียนไม่ไหวจริง ๆ ก็สามารถย้ายแผนการเรียนได้ เพื่อนของหนูไม่ย้าย หนูก็เลยไม่ย้าย
- ผู้ให้คำปรึกษา จากการคุยครั้งที่ผ่านมาทนายเคยเล่าว่าตอนเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นผลการเรียนอยู่ในระดับที่น่าพอใจแต่เมื่อมาเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายผลการเรียนไม่ดีเท่าที่ควร โดยเฉพาะวิชาคำนวณซึ่งทนายบอกว่าเนื้อหายากขึ้น

- ผู้รับคำปรึกษา คงเกี่ยวกับเนื้อหา เพราะตอนที่เรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหนูเรียน
แผนการเรียนเกษตรกรรมซึ่งมีวิชาที่ง่าย พอมาเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ก็เพิ่มวิชาคณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ ที่ยาก
- ผู้ให้คำปรึกษา ในการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกนกวรรณเลือกเรียนแผนการเรียน
วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ซึ่งไม่ค่อยชอบ แต่เลือกตามเพื่อนจึงทำให้ผลการเรียน
ไม่ค่อยดีเท่าที่ควร เป็นไปได้ไหมครับ
- ผู้รับคำปรึกษา เป็นไปได้มากค่ะ
- ผู้ให้คำปรึกษา ลรูปได้ว่าตอนที่กนกวรรณเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กนกวรรณ
ไม่ได้ค้นพบตัวเองอย่างแท้จริงว่าชอบวิชาไหน ถนัดวิชาไหน จึงทำให้ผลการเรียน
ไม่ค่อยดีเท่าที่ต้องการ
- ผู้รับคำปรึกษา ค่ะ เมื่อตอนที่เรียนอยู่โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อาจารย์ไม่ได้อธิบายให้นักเรียน
เข้าใจอย่างแจ่มแจ้งในการเลือกแนวทางในการศึกษาต่อ ทำให้หนูต้องเลือกตาม
เพื่อน แต่เพื่อนบางคนเขาเลือกได้ มีเพื่อนที่เรียนอยู่ที่เชียงใหม่เขาเลือก
แผนการเรียนศิลป์-ฝรั่งเศส เขาก็เรียนได้ดีเพราะเขาชอบทั้ง ๓ ที่เขาไม่เคย
เรียนวิชาฝรั่งเศสมาก่อนแต่เขาสามารถทำคะแนนได้ 4.00
- ผู้ให้คำปรึกษา ที่เพื่อนของกนกวรรณสามารถเรียนวิชาฝรั่งเศสได้คะแนนดี ทั้ง ๓ ที่ไม่เคยเรียน
มาก่อนนั้นเป็นเพราะว่าเขาเข้าใจตนเองเองว่าเขาถนัดอะไร ต่างจากกนกวรรณ
ที่เลือกตามเพื่อน พอมาเรียนจึงเกิดความรู้สึกว่าเรียนยากและเกิดความท้อแท้
- ผู้รับคำปรึกษา ค่ะ
- ผู้ให้คำปรึกษา กนกวรรณได้วางเป้าหมายหลังจากเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไว้อย่างไร
- ผู้รับคำปรึกษา เพื่อน ๆ หนูก็ถามหนูแต่หนูตอบไม่ได้ ถ้าหนูมีข้อมูลหนูคงคิดก่อนว่าจะเรียนต่อ
หรือทำงาน หนูอยากเรียนต่อ 60 % อีก 40 % อยากทำงาน แต่หนูคิดว่า
อยากเรียนต่อ
- ผู้ให้คำปรึกษา กนกวรรณคิดว่าอยากเรียนต่อไม่ทราบว่าจะเรียนต่อด้านไหน
- ผู้รับคำปรึกษา หนูยังไม่มีข้อมูล

- ผู้ให้คำปรึกษา   กนกวรรณเคยหวังว่าในอนาคตอยากจะประกอบอาชีพอะไร
- ผู้รับคำปรึกษา   อยากประกอบอาชีพนายควม
- ผู้ให้คำปรึกษา   กนกวรรณเคยคิดว่าอยากประกอบอาชีพนายควมตั้งแต่เมื่อไหร่
- ผู้รับคำปรึกษา   ตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนต้น แต่อาจจะเปลี่ยนแปลงได้
- ผู้ให้คำปรึกษา   อยากเป็นและเปลี่ยนแปลงได้
- ผู้รับคำปรึกษา   ค่ะ
- ผู้ให้คำปรึกษา   เป็นไปได้ไหมที่เป้าหมายเราไม่ชัดเจนจึงทำให้เราเปลี่ยนแปลงและไม่มีกำลังใจในการเรียน
- ผู้รับคำปรึกษา   เป็นไปได้ค่ะ
- ผู้ให้คำปรึกษา   กนกวรรณเคยเล่าว่าถ้ามีสิ่งแวดล้อมที่ดี เช่น เพื่อนที่เรียนอยู่ที่โรงเรียนเม้งรายมหาราช มีเพื่อนที่ขยันจึงทำให้มีผลการเรียนดี ส่วนกนกวรรณเล่าว่าเพื่อน ๆ ชอบชวนหนีเรียน จึงทำให้ผลการเรียนไม่ค่อยดี
- ผู้รับคำปรึกษา   จะบอกว่าเพื่อน ๆ เป็นสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีก็ไม่ถูกทั้งหมด ตัวเราก็ก็น่าไม่ดีเพราะไปตามที่เพื่อนชวน
- ผู้ให้คำปรึกษา   สรุปว่าตัวเราด้วย
- ผู้รับคำปรึกษา   ตัวเราจะต้องไม่ทำตามเพื่อนชวนทำในสิ่งที่ไม่ดี แรก ๆ หนูก็หนีเรียนตามเพื่อนตอนนั้น ไม่กล้าเพราะกลัวอาจารย์
- ผู้ให้คำปรึกษา   ที่หนีเรียนเพราะกลัวอาจารย์
- ผู้รับคำปรึกษา   ค่ะกลัวอาจารย์ทำโทษ และเรียนไม่ทันเพื่อนคนอื่น หนูก็หนีเรียนในรายวิชาที่น่าเบื่อ ไม่ชอบ เช่นคณิตศาสตร์
- ผู้ให้คำปรึกษา   กนกวรรณ หนีเรียนวิชาที่ไม่ชอบ สิ่งเหล่านี้คงไม่เกิดขึ้นถ้ากนกวรรณสามารถเลือกเรียนได้ตามที่กนกวรรณถนัด
- ผู้รับคำปรึกษา   คงเกิดขึ้นน้อย ถ้าเราได้เลือกเรียนตามที่เรารชอบ
- ผู้ให้คำปรึกษา   ในแต่ละวันกนกวรรณได้จัดเวลาเรียนอย่างไรบ้าง ช่วยเล่ารายละเอียดด้วย
- ผู้รับคำปรึกษา   เข้าก็มาโรงเรียน กลับบ้านก็อ่านหนังสือ เป็นบางครั้ง

- ผู้ให้คำปรึกษา   กนกวรรณเคยลืมนำอุปกรณ์มาโรงเรียนบ้างหรือเปล่า
- ผู้รับคำปรึกษา   ไม่เคย นอกจากตั้งใจไม่เอามาแล้วบอกอาจารย์ว่าลืม
- ผู้ให้คำปรึกษา   กนกวรรณเคยวางแผนในการปฏิบัติตนเองในการเรียนในแต่ละวันบ้างไหม
- ผู้รับคำปรึกษา   ไม่ได้วางแผนไว้ วางเมื่อไหร่ก็ทำ
- ผู้ให้คำปรึกษา   จากการคุยเมื่อครั้งที่ผ่านมากนกวรรณเล่าว่าใกล้สอบอ่านหนังสือไม่ทัน
การบ้านก็มีมากต้องเร่งทำลง
- ผู้รับคำปรึกษา   บ่อย เป็นประจำ ไม่รู้เป็นอย่างไรรู้ว่าอ่านไม่ค่อยจบ ทำข้อสอบไม่ค่อยได้ แต่ถ้า
ทบทวนวางแผนไว้แล้วทำตามแผนให้สำเร็จคงทำให้ผลการเรียนดีขึ้น
- ผู้ให้คำปรึกษา   เวลาที่กนกวรรณได้ข้อสอบ กนกวรรณทำอย่างไรบ้าง
- ผู้รับคำปรึกษา   หนูจะอ่านคำชี้แจง ตรวจสอบว่าข้อสอบครบหรือเปล่า ถ้าไม่ครบก็แจ้งอาจารย์
ผู้ควบคุมการสอบ ถ้าครบก็ลงมือทำข้อสอบ
- ผู้ให้คำปรึกษา   อ้อ เป็นวิธีการที่วิธีหนึ่งแล้วกนกวรรณมีความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างไร
- ผู้รับคำปรึกษา   ก็เสียเวลา แต่ถ้าเราไม่ทำจะเสียเวลามากกว่า การการคำชี้แจงก่อนจึงมีผลดี
มากกว่าไม่อ่านเลย
- ผู้ให้คำปรึกษา   สรุปว่าการคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบเป็นสิ่งที่มີประโยชน์
- ผู้รับคำปรึกษา   ค่ะ
- ผู้ให้คำปรึกษา   มีคนบอกว่าคนที่เก่ง ๆ คือคนที่จะต้องทำงานหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกัน
กนกวรรณมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้หรือไม่
- ผู้รับคำปรึกษา   สำหรับตัวเขาอาจจะดี แต่สำหรับหนูแล้วเป็นไปได้ค่อย ๆ ทำทีละอย่าง
จะดีกว่า
- ผู้ให้คำปรึกษา   กนกวรรณมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการวางแผนในการเรียน
- ผู้รับคำปรึกษา   ขึ้นอยู่กับตัวเราว่าจะวางแผนไว้ดีเพียงใด ปฏิบัติตามหรือไม่ ถ้าทำตามที่วางแผนไว้
งานที่ออกมาจะมีประสิทธิภาพมาก
- ผู้ให้คำปรึกษา   มีอะไรจะเพิ่มเติมอีกไหมครับ
- ผู้รับคำปรึกษา   ไม่มีค่ะ

- ผู้ให้คำปรึกษา ครูอยากให้นักวรรณสรุปเรื่องที่คุยกันในวันนี้ว่า ได้คุยอะไรบ้าง
- ผู้รับคำปรึกษา งานที่อาจารย์สั่ง เราต้องได้ตรงตรง ให้รอบคอบก่อนที่จะทำส่งอาจารย์
- การวางแผนการเรียนรู้ก็เป็นสิ่งที่ดีสำหรับตัวเรา ถ้าเรามีการวางแผนก่อน
งานทุกอย่างที่ทำก็จะเสร็จตามแผนที่กำหนดไว้ เราควรตั้งเป้าหมายก่อนที่จะ
เลือกเรียนแล้วเรียนไปตามที่ตั้งเป้าหมายไว้จะประสบผลสำเร็จมากกว่า
สรุปแล้วทุกสิ่งทุกอย่างก็ขึ้นอยู่กับตัวเรา
- ผู้ให้คำปรึกษา มีอะไรจะเพิ่มเติมอีกไหมครับ
- ผู้รับคำปรึกษา ไม่มีค่ะ
- ผู้ให้คำปรึกษา จากการที่ได้คุยกันในวันนี้ ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์มาก วรรณก็ได้ข้อคิดหลาย ๆ
อย่างที่เป็นประโยชน์ที่จะช่วยพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน เราจะพบกัน
ครั้งต่อไปในวันพฤหัสบดีถึงเลิกเรียนนะครับ สวัสดีครับ
- ผู้รับคำปรึกษา (ยกมือไหว้) สวัสดีค่ะ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นายดำรงกุล ชื่อสกุล เหลี่ยมวัฒนา

เกิดวันที่ 3 เดือนมิถุนายน

พุทธศักราช 2502

สถานที่เกิด

อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

108/1 ถนนสายกลาง ต.เวียง

อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน

อาจารย์ 2 ระดับ 5

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

โรงเรียนเชียงของวิทยาคม

อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2521 มัธยมศึกษาตอนปลาย(แผนกศิลป์-คณิตศาสตร์)

จากโรงเรียนสามัคคีวิทยาคม จังหวัดเชียงราย

พ.ศ. 2525 วท.บ. (จิตวิทยา) จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พ.ศ. 2536 กค.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร

ผลของการให้คำปรึกษาแบบยิ่บุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงของวิทยาคม
อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

บทคัดย่อ
ของ
ตำราจุล เพลี่ยมวัฒนา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
มกราคม 2536

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงของวิทยาคม อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2535 ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำกว่า เปอร์เซ็นไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง และกลุ่มควบคุมได้รับการให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ การทดสอบของวิลคอกชันและแมน-วิทนี

ผลการวิจัย ปรากฏดังนี้

1. นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้นหลังจากได้รับข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

THE EFFECT OF PERSON - CENTERED COUNSELING ON ACHIEVEMENT MOTIVATION
IN LEARNING OF MATHAYOM SUKSA V STUDENTS OF
CHIENGKONGVITTAYAKOM SCHOOL
IN AMPHOE CHIANGKHONG
CHANGWAT CHIANGRAI

AN ABSTRACT

BY

DAMRONGKUN LIEAMWATTANA

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

January 1993

The purpose of this experimental research was to study the effect of person-centered counseling on achievement motivation in learning of Mathayom Suksa V students of Chiengkongvittayakom school in Chiangkhong changwat Chiangrai in the academic year 1992. The subjects of sixteen students were randomly selected from the students who had achievement motivation in learning scores lower than percentile rank of 25. Then the subjects were randomly divided into an experimental group and a control group, each group was consisted of 8 students. The experimental group was exposed to person-centered counseling and control group was given achievement motivation in learning information. The instrument was achievement motivation questionnaire. The data were analyzed by the Wilcoxon Matched Pairs Signed-Rank Test and the Mann-Whitney U Test.

The results were as follows :

1. There was significantly increased achievement motivation in learning of students after person-centered counseling was exposed. at .01 level.
2. There was significantly increased achievement motivation in learning of students after achievement motivation in learning information was given at .01 level.
3. The achievement motivation in learning of students who were exposed to person - centered counseling was significantly higher than those who were given the achievement motivation in learning information at .01 level